

GLASNIK

OPĆINE OMIŠALJ

OŽUJAK 2025. BROJ 143

Proračun za 2025. god 9,3 milijuna eura

RAZGOVOR S NAČELNICOM

BABANI NA VLASTI

Uvodnik

- 2 UVODNIK
- 3 OPĆINSKO VIJEĆE
- 6 INVESTICIJE
- 10 AKTUALNOSTI
- 14 SOCIJALNA SKRB I UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
- 15 IN MEMORIAM
- 16 ODGOJ I OBRAZOVANJE
- 18 RAZGOVOR S NAČELNICOM
- 22 TURIZAM
- 23 KULTURA I TRADICIJA
- 27 RAZGOVOR: SONJA ŠVEC ŠPANJOL
- 30 MESOPUST U OPĆINI OMIŠALJ
- 34 SPORT
- 36 KOLUMNA: DR. BELAN
- 36 KOLUMNA: DR. BOZANIĆ

mr. sc. Mirela Ahmetović
Načelnica Općine Omišalj

Dragi mještani Njivica i Omišlja, poštovani čitatelji „Glasnika“, pred vama je prvi ovogodišnji broj u kojem smo saželi sve važnije aktivnosti, ulaganja i obnovu infrastrukture u posljednjih nekoliko mjeseci, baš kao i sva kulturna i društvena događanja u naša dva mjesta.

Naša ulaganja u kvalitetu života stanovnika Njivica i Omišlja nastavljaju se pa je tako u tijeku projekt rekonstrukcije dječjeg vrtića u Omišlju i izvedba mjera za smirivanje prometa u Omišlju i u Njivicama. Nastavljamo sanaciju kolničke konstrukcije ceste Križ-Riva te, kao i svake godine, saniranje pomorskog dobra. Uređeno je igralište kod Plave terase u Njivicama, šetnica na poluotoku Mulic u Omišlju, a dovršetkom rekonstrukcije prve etaže parkirališta Pod orišina kompletirano je uređenje cijelog parkirališta na tri etaže i dobiveno ukupno 51 parkirno mjesto više. Započet će se i dugoočekivano dovršenje Rive u Omišlju, od popločenog dijela do dizalice, baš kao i izgradnja POS-ovih stanova u Njivicama. Također, središte Omišlja konačno čeka velika rekonstrukcija, odnosno uređenje kakvo zasluhuje. Naime, još prošle godine proveli smo postupak nabave za izradu idejnog rješenja za uređenje centra Omišlja, a trenutno je glavni projekt u završnoj fazi izrade. Za mišljenje i prijedloge pitali smo i vas, mještane Omišlja i Njivica, putem predstavnika u mjesnim odborima, turističkim vijećima, općinskom vijeću, Odboru za prostorno uređenje i komunalnom društvu te smo zahvalni za sve vaše sugestije i konstruktivne kritike koje ćemo uvrstiti u glavni projekt, vrijedan oko dva i pol milijuna eura. Uređenjem i novim prometnim rješenjem, sadašnji kružni tok postat će novi gradski trg namijenjen cjelogodišnjem korištenju, a novo ruho obući će i spomen-park koji će dobiti i prostor za rekreaciju.

S ponosom mogu istaknuti da 2025. godina predstavlja prekretnicu, godinu u kojoj je standard, što se tiče infrastrukture, zadovoljen. Naime, dovoljno smo zreli i stasali u osiguravanju osnovnih uvjeta, da možemo krenuti u nadstandard, u osiguravanje sportske i rekreativne kulture – rekonstrukciju nogometnog igrališta na Pušći. Za to je postojala želja i ideja još prije desetak godina, no za ostvarenje tog sna omišaljskih sportaša nismo imali uvjete i mogućnosti, odnosno nije bio prioritet. Sada smo konačno dostigli tu razinu i spremni smo za rad na onome što je iznad standarda.

U središtu zabavnih događanja u ovom je periodu bio mesopust. Punih sedam tjedana trajalo je maškaranu ludilo u općini Omišalj za velike i za male, od dječjih reduta i maškaranih plesova za odrasle, preko *Bljak festa* koji je ove godine dobio i nagradu za najbolju gastro manifestaciju, do Riječkog karnevala i same završnice, Mesopusnog utorka. Ovom prilikom čestitam našoj karnevalskoj udruzi *Babani* na 30 godina veselja i originalnih maski kojima su nas zabavljali.

I u ovom broju „Glasnika“ pratimo aktivnosti školaraca i vrtića, kao i sportske rezultate klubova s područja naše općine. Pripreme za predsezonu i turističku sezonu već su krenule, a ubrzo slavimo i najveći kršćanski blagdan, Uskrs. Općina Omišalj će i ove godine dodijeliti prigodne darove povodom blagdana Uskrsa svojim stanovnicima, a djelatnici Upravnog odjela posjetit će starije i nemoćne u domovima. Pripremamo se i za organizaciju Festivala krčkog folklor koji će se održati u lipnju, a koji je prije točno 90 godina pokrenut upravo u Omišlju. Pozivam vas svih da svojim dolaskom podržite našu tradiciju i kulturu kojom se Omišljani i Njivičari oduvijek ponose.

Do idućeg čitanja, želim vam sretne uskrsne blagdane te aktivno, zdravo i sunčano proljeće u kojem ćete uživati i napuniti se pozitivnom energijom.

Vaša načelnica

Mirela Ahmetović

IMPRESSUM

GLASNIK Općine Omišalj

IZDAVAČ
Općina Omišalj
Prikešte 13
51513 Omišalj
opcina@omisalj.hr
www.omisalj.hr

ZA IZDAVAČA
mr. sc. Mirela Ahmetović

GLAVNA UREDNICA
Ema Jedrlinić

GRAFIČKA OBRADA
FABULA d.o.o.

NOVINARI
Bogdana Čiča, Ema Jedrlinić

FOTOGRAFIJE
Općina Omišalj,
Turistička zajednica Općine Omišalj

TISAK
Kerschhoffset d.o.o.

NAKLADA
800 komada

Stavovi kolumnista „Glasnika“ nikako nisu stavovi uredništva te su za njih odgovorni isključivo autori.

21. SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

Proračun za 2025. godinu iznosi rekordnih 9,3 milijuna eura

Na posljednjoj sjednici Vijeća Općine Omišalj u 2024. godini, održanoj 16. prosinca, izglasan je Proračun za 2025. te Projekcije Proračuna za 2026. i 2027. godinu. Novi je Proračun „težak“ rekordnih 9.322.052 eura, projekcija proračuna za 2026. godinu iznosi 8.651.822 eura, dok za 2027. godinu iznosi 8.424.733 eura.

Amandmani vijećnice Blažević

Prije izglasavanja Proračuna, načelnica Mirela Ahmetović očitovala se na amandmane koje je 13. prosinca 2024. godine podnijela vijećnica Dina Blažević, a s kojima nije suglasna. Prvi amandman odnosio se smanjivanja sredstava na stavci Javne potrebe u kulturi i njihova preraspodjela na isplatu „uskrsnica“ i „božićnica“ umirovljenicima, konkretnije 100 eura po umirovljeniku. – Što se tiče same pozicije s koje se predlaže skidanje, postoji proceduralna greška i to nije moguće učiniti iz razloga što je javni poziv za dodjelu sredstava za javne potrebe u kulturi već odrađen i postupak je u završnoj fazi, a sredstva su preraspodijeljena od strane Povjerenstva. Što se tiče same isplate „božićnica“ i „uskrsnica“ to je predmet rasprave već nekoliko sjednica prilikom donošenja Proračuna. Očitujem se na isti način, a novo u odnosu na prethodne godine je upravo ono što sam tvrdila da je potrebno: Država je isplatila svim umirovljenicima 80 eura, bez obzira na njihove prihode. Ako se sjećate moje rasprave od prošle godine, kao svojevrsni poslodavac umirovljenicima, upravo je Država dužna osigurati im materijalna prava. Iskristila bih priliku i podsjetila da u okviru Odluke o socijalnoj skrbi i uvjeta u njoj Općina Omišalj isplaćuje i umirovljenicima i ostalim socijalnim skupinama, ali sukladno socijalnim kriterijima, prigodni poklon za blagdane u iznosu od 56 eura, troškove smještaja u domu za starije i nemoćne, financira se i Dopunsko zdravstveno osiguranje za one s mirovinama ispod prosjeka te se podmiruju troškovi lijekova do 30 eura mjesečno. Mi i dodatno za blagdane starijima od 80 godina, korisnicima doma za starije i

teško bolesnima isplaćujemo 56 eura, bez obzira na njihove prihode. Stoga amandman, kao i godinama prije, odbijam s jasnim obrazloženjem, poručila je Ahmetović.

Drugim amandmanom vijećnica Blažević tražila je da se skinu sredstva s pozicije javnih potreba u sportu, konkretnije sportskih turnira, kakav je, primjerice, Kvarnerska rivijera i prebace na poziciju javnih potreba za životinje – financiranje kućica za slobodno živuće mačke. – Ovaj amandman također ima problem proceduralne prirode. Skidanjem sredstava s pozicije sportskih turnira i stavljanje na poziciju za životinje neće se osigurati da korisnici tih sredstava prijave na natječaj upravo izgradnju kućica koju ste naveli. Neću prihvatiti amandman baš zbog toga što neće osigurati njegovu namjenu, ali predlažem da se predlagatelj amandmana obrati udrugama koje skrbe o životinjama (*Felix* i *dr.*) te ih motivira da u svojem programu prijave predloženo, a dodatno Općina može sama iz namjenskih sredstava financirati izgradnju određenog broja kućica. Takvo iskustvo Općina već ima na području naselja Kijac gdje su potom nastali veliki problemi jer su ljudi donosili hranu svakakve vrste, baš kao i otpad. Lijepo je zamišljeno, ali uz postojanje udruge koja će redovno o tome skrbiti. Amandman je, inače, hvalevrijedan i razmotrit ćemo načine na koji se može realizirati barem

dio, kazala je načelnica.

Vijeće je zatim glasalo o podnesenim amandmanima: s 5 glasova protiv, 4 suzdržana i 1 glasom za, prvi amandman nije usvojen, baš kao ni drugi sa 6 glasova protiv, 3 suzdržana i 1 glasom za.

Očekuje se oko 1,2 milijuna eura iz raznih fondova

Nakon izjašnjavanja o amandmanima, u objedinjenoj raspravi o prihvaćanju Proračuna za 2025. i projekcija za naredne dvije godine sudjelovali su vijećnice Marijana Šunić i Dina Blažević te načelnica Mirela Ahmetović i djelatnici Upravnog odjela Luka Mihalović i Jelena Bigović. – Općina prijavljuje apsolutno sve projekte koji su ikad bili dijelom našega Proračuna na natječaje koje god vrste i neki su natječaji u takvoj fazi da se očekuje dobivanje sredstava. Primijetili ste da je Proračun za 2025. godinu vrlo visok – 9,3 milijuna eura, dok po našim izvornim prihodima on iznosi oko 6,5-7 milijuna eura. Međutim, tu je planirano 1,4 milijuna eura „viška“ iz 2024. godine zbog viška prihoda nad rashodima i zbog neutrošenih sredstava za neke kapitalne projekte, s obzirom na čekanje građevinskih dozvola i svega ostaloga, te zbog vanjskih pomoći, odnosno natječaja iz raznih fondova u iznosu od milijun i 260 tisuća eura. To je, dakle, skoro nekih 3 milijuna eura viška u odnosu na naš izvorni proračun. Tako se ponavlja i u 2026. i 2027. godini. U tom smislu smo dobro i vrlo

detaljno analizirali sve projekte koje smo prijavili i faze prijave te sam uvjeren da ćemo ta sredstva dobiti i da je šteta ih propustiti. Primjer za to je i Kuća Landauf, za koju očekujemo dobiti 85 posto sredstava iz europskih fondova.

Vijeće je s devet glasova za i jednim suzdržanim glasom usvojilo Proračun Općine Omišalj za 2025. godinu i Projekcije za 2026. i 2027. godinu, Program održavanja komunalne infrastrukture za 2025. godinu, Program građenja komunalne infrastrukture za 2025. godinu, Program javnih potreba u društvenim djelatnostima za 2025. godinu te Program javnih potreba u području zdravstva i socijalne skrbi za 2025. godinu.

Ahmetović: Neću kupovati glasove!

Veća polemika ponovno se razvila oko Odluke o ostvarivanju prava na prigodni poklon za blagdane u 2025. godini, što je već dijelom obrazloženo odbijanjem prvoga amandmana, a u raspravi su ponovno sudjelovale vijećnica Dina Blažević i načelnica Mirela Ahmetović. Pravo na prigodni poklon

ove Odluke, koji u vidu poklon bona u obližnjoj trgovini iznosi 56 eura, mogu ostvariti korisnici stariji od 80 godina, teško bolesni (osobe koje boluju od maligne ili kronične bolesti) te korisnici doma za starije, svi s prebivalištem na području općine Omišalj. – Zanima me koliko korisnika ostvaruje to pravo? Također, predložila bih da smanjimo cenzus godina na 70, rekla je Blažević. – Što se tiče broja korisnika, taj se popis u ovom trenutku još slaže pa ćete odgovor dobiti pisanim putem. Što se tiče prijedloga o smanjenju dobne granice na 70 godina, ta je odluka naslijedena i već sam više puta obrazlagala zašto se ja s njome ne slažem. Velik broj ljudi koji primaju ove poklone i imaju 80+ godina izuzetno dobrog je imovinskog statusa. Budite svjesni da se iz ovih općinskih sredstava, a koja su prikupljena i od obitelji koje žive na granici ulaska u sustav socijalne skrbi, ali ga prelaze za nekoliko eura, da se iz tih sredstava daje osobama samo zbog toga što imaju 80 i više godina, bez obzira na njihov materijalni status. Iz tog razloga smatram da ove odluke ne treba dodatno

proširivati jer je to nepravедno prema stanovnicima koji ih financiraju. Jednostavno, neću kupovati glasove!

Ako govorimo o povećanju naknade za ljude koji pripadaju u sustav socijalne skrbi, svakako da, ako govorimo o proširivanju mjera onima koji su najpotrebitiji, da, ali najpotrebitiji nisu samo zato što su postali umirovljenici ili zato što su navršili 60, 70 ili 80 godina, nego zbog toga što ulaze u socijalne kategorije, oštro je poručila načelnica. Vijeće je, nakon rasprave, s 9 glasova za i 1 suzdržanim glasom, onim vijećnice Blažević, usvojilo Odluku o ostvarivanju prava na prigodni poklon za blagdane u 2025. godini.

22. SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA

Usvojena nova Odluka o porezima Općine Omišalj

Prva sjednica Općinskog vijeća u 2025. godini održana je 25. veljače, a na Dnevnom redu, između ostalog, našle su se sljedeće točke: Prijedlog odluke o porezima Općine Omišalj, Prijedlog odluke o visini paušalnog poreza za djelatnosti iznajmljivanja i smještaja u turizmu na području općine Omišalj, Prijedlog odluke o izmjenama Odluke o socijalnoj skrbi, Prijedlog odluke o realizaciji Programa društveno poticane stanogradnje na području općine Omišalj te Prijedlog odluke o financiranju javnih potreba Općine Omišalj u 2025. godini.

Vijećnička pitanja usmjerena na uređenje pomorskog dobra, vrtić u Njivicama, kamere na ilegalnim odlagalištima otpada...

Kao i na svakoj sjednici, vijećnici su najprije imali priliku postaviti pitanja načelnici i prisutnim djelatnicima Upravnog odjela. Prva se za riječ javila vijećnica Marijana Šunić koju je zanimalo hoće li se na kanalizaciju spojiti dijelovi koji još nisu spojeni u ulici Lovkica i Meltina. – Trenutačno se izvode radovi na kanalizaciji u ulici Brgučena. Što se tiče starog grada, riječ je o ulici Meltina, te za tu ulicu i ulice Lovkica i

Mali Kijec trgovačko društvo Ponikve izradilo je idejni projekt. Međutim, radovi će se izvesti tek kad bude dobivena lokacijska dozvola, glasilo je odgovor pomoćnika pročelnika Jedinog upravnog odjela.

Vijećnica Dina Blažević postavila je sljedeće pitanje: – U Omišlju, u ulici Stran, ima dosta mulića, odnosno betoniranih plaža koje su našalost devastirane. Znamo da su one ilegalno sagrađene, no hoće li se one sanirati ili eventualno ukloniti jer ovako ne služe svojoj svrsi? Općinska načelnica potvrdila je da su ti mulići ilegalno sagrađeni, međutim, potrebno je mišljenje Lučke kapetanije o njihovom stupnju devastiranosti. – Odrađen je sastanak s lučkim kapetanom koji će donijeti rješenje o uklanjanju, odnosno potrebi sanacije. Bez tog rješenja nije moguće izvoditi nikakve radove na pomorskom dobru, kazala je. Luka Mihalović nadovezao se i rekao da se na isti način postupilo u Njivicama, gdje je uklonjen jedan opasan gat. Na temelju rješenja Lučke kapetanije izvest će se radovi na sanaciji ili uklanjanju, ovisno o razini devastiranosti pomorskog dobra. Također, Općina Omišalj je prošle godine sanirala jedan dio kupališta u uvali

Stran, dok su ove godine u tijeku radovi na dijelu plaže ispod objekta Osječkog odmarališta.

Vijećnicu je zanimalo i kad se očekuje početak radova na izgradnji vrtića u Njivicama. Mihalović je odgovorio da je u tijeku izrada glavnog projekta koji će biti gotov do 10. ožujka, nakon čega slijedi predaja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole. Općinska načelnica dodala je da je projekt financiran iz vanjskih izvora te ga je potrebno dovršiti u utvrđenom roku jer u protivnom Općina Omišalj neće dobiti odobrena sredstva, koja za vrtić u Njivicama iznose više od 500.000 eura.

Vijećnik Bruno Požega primijetio je da se na dvije lokacije prema Čižićima ilegalno odlaže otpad te postavio pitanje je li moguće tamo postaviti kameru. Općinska načelnica odgovorila je da nije sigurna postoje li na tim lokacijama uvjeti za postavljanje kamera za nadzor otpada. U tom kontekstu, zbog neodgovornosti pojedinaca, pojavljuje se potreba za postavljanjem kamera na cijelom području Omišlja i većem dijelu Njivica. Luka Mihalović dodao je da je Općina Omišalj angažirala izvođača za uklanjanje nepropisno odloženog otpada na toj

lokaciji. Osim toga, istaknuo je i da su na inicijativu vijećnika krajem prošle godine ugrađene kamere na parkiralištu Pod orišina. Također, a na inicijativu trgovačkog društva Ponikve, kamere su ugrađene kod podzemnih spremnika za otpad. Tehnički, postoji mogućnost postavljanja baterijske kamere na navedenoj lokaciji te je načelnica zaključila da će se sagledati mogućnost postavljanja kamere kao pokazne mjere na jednoj od „kritičnih“ lokacija.

Unificiran i povećan porez na nekretnine

Vijećnica Blažević skrenula je pažnju na nelogičnosti u Odluci o porezima: – Prije smo imali razlike između Omišlja i Njivica, a sada je porez izjednačen. Jasno je da se obračunava porez prema četvorinom metru, a ne prema vrijednosti nekretnine, međutim, postoji netko tko ima vilu prvi red do mora i netko tko je naslijedio devastiranu obiteljsku kuću koju treba obnoviti i po kriteriju iste kvadrature plaćat će jednak porez.

Detaljno obrazloženje je dobila od općinske načelnice, koja je skrenula pažnju i na provedeno Savjetovanje s javnošću u trajanju od 30 dana, odnosno od 21. siječnja do 20. veljače 2025. godine kojem je cilj bio dobivanje povratnih informacija od zainteresirane javnosti u vezi predložene Odluke o porezima Općine Omišalj. Tijekom navedenog perioda pristigla su tri prijedloga, odnosno prigovora, a načelnica je i općinskim vijećnicima prenijela isti odgovor. – Pitanje je ispravno i utemeljeno i drago mi je što je konačno donesen Zakon koji oporezuje nekretnine, a ne više kuće za odmor, iako će se vrlo vjerojatno raditi derivacije ovoga Zakona jer nikad neće svi biti zadovoljni. Moram napomenuti da je od 2001. godine do 2023. kod nas porez na kuće za odmor iznosio 10-12,00 kn/m² za Omišalj i 14,00 kn/m² za Njivice. Nakon 22 godine, visina poreza je promijenjena te je u 2023. godini iznos poreza povećan na 3,50 eura po m². S obzirom na protekli vremenski period, smatram da nije potrebno dodatno po-

jašnjavati razloge za povećanje poreza iz 2001. godine, istaknula je. Naime, prema Izmjenama Zakona o lokalnim porezima iz 2024. godine, JLS su dužne od 1. siječnja 2025. uvesti porez na nekretnine, a kojim se zamijenio dosadašnji porez na kuće za odmor. Nadalje, istim izmjenama Zakona propisano je da je porez na nekretnine lokalni porez čiji se prihod dijeli na način da 80 posto pripada jedinici lokalne samouprave, dok 20 posto ide u korist područne (regionalne) samouprave. – Time je Općini Omišalj oduzeto 20 posto od prihoda od poreza na nekretnine, što direktno utječe na općinski proračun i provedbu planiranih projekata. Stoga je predloženo povećanje poreza na 4,37 eura po m², odnosno za iznos koji bi nadomjestio ovaj gubitak prihoda, postotak koji se, sukladno Zakonu, mora izdvojiti za PGŽ. Kada usporedimo visinu poreza na nekretnine na području otoka Krka, sve su jedinice lokalne samouprave, osim Punta i Vrbnika koji je porez od 4 eura po m² utvrdio već ranije, povećale iznos poreza, što znači da će vlasnici većih nekretnina (npr. vila) plaćati veći porez u odnosu na vlasnike manjih kuća, poput onih u starom dijelu Omišlja. Ovaj sustav obračuna poreza, temeljen na kvadraturi nekretnine, odražava njezinu veličinu, što ne podrazumijeva i veću sposobnost vlasnika veće nekretnine da generira veće prihode od te iste nekretnine. Također, želim naglasiti da Općina ne može utvrđivati točnu vrijednost svake pojedine nekretnine, niti je zakonodavac imao namjeru usmjeriti regulaciju prema vrijednosti nekretnine. Iako nekretnina u staroj jezgri Omišlja, koja nema pristup automobilom, može biti luksuznija od nekretnine uz more, visina poreza temelji se na kvadraturi i vrsti nekretnine, a ne na njezinoj tržišnoj vrijednosti. Napominjem i da se porez na nekretnine ne plaća na nekretnine koje služe za stalno stanovanje niti koje se iznajmljuju temeljem ugovora za stalno stanovanje, obrazložila je načelnica i napomenula da je Zakonom određena maksimalna visina poreza od 8 eura po m² korisne površine nekretnine, što je

gotovo dvostruko iznad predloženog, 4,37 eura po m².

Vijeće je, nakon rasprave, s 8 glasova za i 1 suzdržanim glasom, usvojilo Odluku o porezima Općine Omišalj.

Financiranje programa i projekata od općeg interesa

Javni poziv za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro za 2025. godinu objavljen je 27. prosinca 2024. godine s rokom prijave do 27. siječnja 2025. godine. U Upravni odjel Općine Omišalj dostavljeno je ukupno 55 prijava projekata/programa, od kojih, pregledom Povjerenstva za provjeru prijava, jedna nije zadovoljila kriterije. Isto Povjerenstvo razmotrilo je i ocijenilo pristigle prijave, rukovodeći se sljedećim kriterijima: kvaliteta prijave, relevantnost prijave, kapaciteti organizacije koja podnosi zahtjev, procjena dosadašnjeg iskustva podnositelja zahtjeva u provedbi istog ili sličnih aktivnosti, procjena partnera za suradnju, procjena proračuna aktivnosti, održivost aktivnosti, inovativnost aktivnosti, broj djece i mladih s područja općine (ako je primjenjivo), jasno određena vremenska dinamika i mjesto provedbe aktivnosti, osigurano sufinanciranje aktivnosti iz drugih izvora i/ili sredstava EU te kvaliteta dosadašnje suradnje prijavitelja aktivnosti s Općinom Omišalj. Povjerenstvo je potom predložilo financiranje 50 programa/projekata koji su udovoljili navedenim kriterijima, izuzevši četiri programa/projekata koja nisu ostvarili dovoljan broj bodova za financiranje.

Općina će tako, jednoglasnom odlukom Općinskog vijeća, za program Obitelj, djeca, mladi izdvojiti ukupno 39.970 eura koji će se raspodijeliti na udruge „Obitelj za mlade“, Centar za aktivnosti i terapije uz pomoć životinja „Moj prijatelj“, Kreativno-edukativni centar „Glazbeni vrtuljak“ i Šahovski klub „Kijac“. Za program Braniteljske udruge Općina će izdvojiti 14.965 eura, za program Zaštita životinja 10.000 eura, Gospodarstvo, poljoprivreda, hobizam i dr. 6.588 eura te za program Čuvanje zdravlja i socijalna skrb 9.655 eura raspoređenih na osam udruga. Za Potpore sportskim udrugama izdvojit će se 174.710 eura i njima financirati programe Rukometnog kluba „Omišalj, Gimnastičkog kluba „Omišalj – Njivice“, Nogometnog kluba „OŠK“ Omišalj, Veslačkog kluba „Glagoljš“, Kickboxing kluba „Omišalj“, Karate kluba „Krk Croatia“, Boćarskog kluba „Trstena“, Nogometnog kluba „Krk“ i Športskog streljačkog kluba „Dub“. Za program Sportski turniri rezervirano je 22.590 eura, za Tehničku kulturu i rekreaciju 9.915 eura, Dobrovoljno vatrogasno društvo 16.000 eura te Pomoći i pokroviteljstva 2.685 eura. (E.J.)

NASTAVAK ULAGANJA U KOMUNALNU INFRASTRUKTURU

O aktualnim projektima i tekućim radovima u Omišlju i Njivicama i u ovome nas broju „Glasnika“ informira Luka Mihalović, pomoćnik pročelnika Jedinstvenog upravnog odjela.

Uređena prva etaža parkirališta Pod orišina

Po završetku radova na izgradnji oborinske odvodnje parkirališta Pod orišina, pristupilo se uređenju kolničke konstrukcije prve etaže parkirališta koje je jedino ostalo neuređeno. Uređenje je završeno početkom ožujka, a rekonstrukcijom je dobiveno ukupno 20 parkirališnih mjesta, što je četiri više nego prije.

Kako smo i izvijestili u prošlom broju „Glasnika“, osim proširenja parkirališta, izvedena je i oborinska odvodnja. Sustav oborinske odvodnje s dijela Županijske ceste povezan je kroz prvu,

drugu i treću etažu te spojen na oborinsku odvodnju ulice Pod orišina, odnosno na glavni kolektor koji vodi prema moru. Također, saniran je i nogostup koji vodi do prve etaže parkirališta. Navedeni radovi izvedeni su u fazama. Oborinsku odvodnju izvela je tvrtka *Dinocop*, radove na kolničkoj konstrukciji *GPP Mikić*, dok je uređenje zelenih površina provelo komunalno društvo *Pesja*.

Dodajmo i da je ukupna investicija iznosila nešto više od 100.000 eura.

Dobivena građevinska dozvola za rekonstrukciju Dječjeg vrtića Omišalj

Krajem veljače ishoda je građevinska dozvola za rekonstrukciju Dječjeg vrtića Omišalj. Naime, zbog povećane potražnje za boravkom djece u vrtiću, ukazala se potreba za proširenjem kapaciteta. Stoga je unutar postojeće zgrade planirano osiguranje prostora za dodatnu odgojnu skupinu.

U nadolazećem razdoblju Općina Omišalj pokrenut će postupak javne nabave za realizaciju ovog projekta, a procijenjena vrijednost radova iznosi 100.000 eura.

Izvedba mjera za smirivanje prometa u Omišlju i Njivicama

Na dijelu nerazvrstane ceste od OŠ Omišalj prema naselju Lokvica planirana je izvedba više manjih uzdignutih ploha za smirivanje prometa, tzv. jastučića. Kao i za Njivice, i za ovu lokaciju ishoda je suglasnost MUP-a.

S obzirom na to da se u međuvremenu cijelo područje pokazalo problematičnim u prometnom smislu, u narednom razdoblju planirana je izrada prometnog rješenja i za prvi dio ulice Baječ, s ciljem povećanja sigurnosti na cijelom potezu.

Nakon višegodišnjih nastojanja, ponovljenih zahtjeva i upućenih molbi, napokon je dobivena suglasnost Županijske uprave za ceste za izvedbu uzdignute plohe na Županijskoj cesti u ŽC5084 u Njivicama. Uzdignu-

ta ploha će se napraviti po uzoru na izvedenu plohu u centru Omišlja, a lokacija će biti na pješačkom prijelazu kraj crkve, između dvije autobusne stanice. Uz izvedbu uzdignute plohe, izvest će se pripadajuća obo-

rinska odvodnja te će se korigirati prometna signalizacija na cijelom potezu županijske ceste uz postavljanje novih prometnih znakova, kao i svjetlosnih treptača.

U tijeku je postupak nabave za realizaciju radova na smirivanju prometa u Omišlju i Njivicama, a procijenjena vrijednost iznosi 55.000 eura.

Zajednička nabava „Ponikvi“ i Općine Omišalj

Općina Omišalj, *Ponikve Voda* i *Smart Island Krk* sklopili su ugovor o zajedničkoj nabavi za realizaciju pojedinih projekata u Omišlju i Njivicama.

Što se Omišlja tiče, u tijeku je izvedba kanalizacijskog kolektora, vodovoda i mreže EKI (elektroničke komunikacijske infrastrukture) u odvoju ulice

Brgučena. Ugovorena vrijednost radova iznosi 66.000 eura i po njihovom završetku planirana je ugradnja asfalta na dijelu navedene ulice.

Također, zbog izrazito slabog pritiska vode, u pripremi je izgradnja novog vodovoda kroz servisno-uslužnu zonu Pušća prema naselju.

Što se Njivica tiče, u tijeku je postupak nabave za izvedbu kanalizacijskog kolektora, oborinske odvodnje, vodovoda i mreže EKI u ulici Tina Ujevića. U sklopu radova predviđena je i sanacija dotrajale kolničke konstrukcije. Procijenjena vrijednost radova iznosi 220.000 eura.

Uređenje parka u Njivicama

Završeni su radovi na uređenju II. faze parka kod Plave terase u Njivicama. S ovom fazom kompletirano je uređenje površine od ukupno više od 4.000 m² igrališta i parka. Radove je izvela tvrtka *Izgradnja d.o.o.*, a njihova ukupna vrijednost iznosi 320.000 eura. Podsjetimo, uređenje parka dio je jedne od faza Rekonstrukcije Ribarske obale.

Sljedeća faza, koja se izvodi na česticama u vlasništvu Općine Omišalj i koja preostaje za izvedbu, obuhvaća nastavak kamenog popločenja od završetka Ribarske obale do Plave terase. Glavni projekt je izrađen, a zahtjev za građevinsku dozvolu podnesen. Sredstva za izvedbu radova osigurana su u Proračunu. Po ishodu dozvole provest će se javna nabava za izvođenje radova, a procijenjena vrijednost iznosi 525.000 eura.

Uređenje obalne šetnice na poluotoku Mulic

Završeni su radovi na uređenju obalne šetnice na poluotoku Mulic u Omišlju dužine nešto više od 250 metara, a koji su izvedeni u suradnji s Turističkom zajednicom Općine Omišalj. Radove je izvodila tvrtka *Kamen dekor*.

Pomorsko dobro – plaža Stran (lokacija ispod Osječkog odmarališta)

Proveden je postupak za izvođenje radova sanacije sunčališta na dijelu uvale Stran. U postupku nabave, najpovoljnija ponuda pristigla je od tvrtke *Alphasub*, a vrijednost radova iznosi približno 65.000 eura.

U sklopu sanacije sunčališta planira se izgradnja novoga obalnog zida u dužini od 35 metara, sanacija opasnoga gata te obnova više od 300 m² betonskog platoa. Također, rekonstruirat će se postojeće stepenice, a izvest će se i podmorski iskop kako bi se uklonile prepreke za siguran ulazak u more.

Dovršena sanacija galerije Loža

Završeni su građevinski radovi na sanaciji galerije *Loža* na omišaljskoj Placi. Podsjetimo, prostor je bio u lošem stanju, prokišnjavao je krov te je bila ugrožena strukturalna stabilnost i sigurnost korisnika. Osim sanacije krova, obnovilo se i vanjsko pročelje, stolarija i limarija, a u unutrašnjosti je saniran strop i zid te su postavljene nove keramičke pločice. Vrijednost izvedenih radova iznosila je 38.000 eura, a izvodila ih je tvrtka *ITC d.o.o.* Preostalo je postavljanje galerijske opreme prema uputama kustosice, što će biti izvršeno u narednom razdoblju.

CENTAR OMIŠLJA USKORO DOBIVA NOVI IZGLED I PROMETNO RJEŠENJE

Središte Omišlja čeka velika rekonstrukcija, odnosno uređenje. Još prošle godine Općina Omišalj provela je postupak nabave za izradu idejnog rješenja za uređenje centra Omišlja. Prije postupka nabave, a prema napatku nadležnoga Konzervatorskog odjela u Rijeci, izvedena su probna arheološka istraživanja na budućem obuhvatu zahvata za što je Općina izdvojila nešto manje od 13.000 eura.

Za uređenje središta Omišlja izrađen je projektni zadatak, a idejno rješenje i glavni projekt, koji je u završnoj fazi izrade, izrađeni su u suradnji s ovlaštenim projektnim i arhitektonskim uredom, pri čemu je nositelj izrade *KLing d.o.o.*, a suradnik *Rožić arhitekti i partneri d.o.o.* Također, cijeli je projekt prijavljen za dobivanje europskih sredstava preko Urbane aglomeracije Rijeka kojoj je Općina Omišalj pristupila 2021. godine. Dodajmo da je projekt vrijedan oko dva i pol milijuna eura, a sredstva koja se očekuju od aglomeracije, odnosno vanjskih izvora, iznose oko 860.000 eura.

Nakon odabira prihvatljivog koncepta idejnog rješenja predat će se zahtjev za građevinskom dozvolom te će se po ishodovanju dozvole pokrenuti postupak javne nabave za izvođenje radova.

Novo komunikacijsko čvorište

Područje obuhvata uređenja obuhvaća više međusobno povezanih površina različite namjene i to: kružni tok, dijelove županijske ceste prema sjeveru (s parkiralištem uz nju) i jugu, spomen-park, bočalište te rubne dijelove svih navedenih površina. Ukupna površina područja obuhvata iznosi 6.600,00 m², a predstavlja komunikacijsko čvorište, odnosno prostor stalne društvene, gospodarske, kulturne, ugođajne i svake druge interakcije.

Ideja je da centar Omišlja budućim izgledom bude namijenjen cjelogodišnjem korištenju te je cilj uređenja učiniti ga funkcionalnim višenamjenskim javnim prostorom s površinama prikladnim za provođenje različitih aktivnosti i programa, organski povezanim s već uređenim javnim površinama, odnosno površinama koje imaju takav potencijal.

Nov izgled parka i prostora za rekreaciju

Sukladno projektnom zadatku i uvjetima konzervatora, spomen-park Sv. Mikul doživjet će minimalne intervencije u prostoru. Novim izgledom parkovna površina postat će ravnopravni dio sustava javnih površina, ne više memorijalni i evokacijski prostor, no zadržat će parkovni karakter i ulogu te će pružati brojne moguć-

nosti korištenja prostora za programe različitog karaktera. Isto vrijedi i za rekreacijsku zonu, gdje se predviđa smještaj bočališta s dvije staze i novim tribinama te trim sprava za vježbanje na otvorenom. Na površini parka i rekreacije smjestit će se pozornica/platforma za potrebe javnih događanja i javna špina pitke vode.

U sklopu koncepcije krajobraznog uređenja, na najmanje 30 posto zelene površine parka predviđa se sadnja autohtonoga primorskoga bilja (kadulja, lavanda, ružmarin, mirta, smilje, oleandar i dr.), a sve postojeće zdrave stablašice bit će zadržane. Planira se i ocrtati tlocrt nekadašnje crkvice Sv. Nikole čiji se temelji nalaze na tom mjestu pod zemljom.

Kružni tok postaje novi gradski trg

Novim rješenjem, cjelinu gdje se sada nalazi kružni tok, a koji će se ukinuti, uredit će se kao središnji gradski trg. U morfologiji Omišlja, on će to doista postati po svojim dimenzijama, ali osim površinom, novi trg trebao bi se isticati i svojom ulogom višenamjenskog prostora privlačnog različitim vrstama korisnika. Omišljani i gosti moći će ga koristiti za šetnju, sastajanje, sjedenje, druženje, promatranje, dočekivanje, ispraćanje te kao trg za raznovrsna javna događanja.

Najznačajnije promjene odnose se na smještaj autobusnih stajališta u smjeru Krka i u smjeru Rijeke na novim lokacijama. Naime, stajalište iz smjera Rijeke prema Krku bit će smješteno na rubu

(novog) trga, približno na mjestu sadašnjega zelenog otoka, dok će se stajalište iz smjera Krka prema Rijeci smjestiti na dijelu postojećeg parkirališta uz cestu. Konkretnije, na spoju javnoga trga sa županijskom i lokalnom cestom predviđa se autobusno ugibalište opremljeno nadstrešnicom, a postojeće sadržaje i opremu u funkciji odvijanja prometa i održive mobilnosti uklonit će se u cijelosti. Površina će se ostaviti pristupačnom za vozila komunalnih službi, interventnih vozila te vozila s posebnom dozvolom (za stanare koji imaju dozvolu, odnosno osigurano parkirno mjesto unutar svoje okućnice) s prilazom do ulica Prikešte i Kačini te duž istih, a omogućit će se i kolni pristup parkira-

lištu i za opskrbu marketa. Uz zelenilo i novo popločenje, planira se nova urbana oprema: klupe s pripadajućim košem za otpatke, javna špina, oprema za oglašavanje i reklamiranje, javni sat i sl. Također, neophodna je i reorganizacija postojećih mjesta za parkiranje na parkiralištu „na Lokvi“ (ulica Brgučena).

Prezentacija projekta uređenja centra Omišlja za predstavnike građana

Početak ožujka u općinskoj je Vijećnici održana prezentacija projekta budućeg izgleda centra Omišlja za javnost, odnosno za predstavnike građana: općinske vijećnike, članove Mjesnog odbora Omišalj, vijećnike Odbora za prostorno uređenje, vijećnike TZ Općine Omišalj i predstavnike komunalnog društva *Pesja*. Okupljeni su iz prve ruke, od samih projektanata, imali priliku čuti i vidjeti kako će izgledati centralni dio Omišlja, a potom postavljati pitanja i davati konkretne prijedloge i mišljenja na projekt. Uvodno im se obratila načelnica Mirela Ahmetović: – Projekt je dovoljno daleko dogurao da ga sada može-

mo iznijeti vama, predstavnicima građana koji pokrivete sve skupine u društvu te ćete ovom prilikom moći davati svoje prijedloge, mišljenja, stavove ili iskazati nedoumice za sve ono što će se dogoditi u tom dijelu prostora. Financijskog kapaciteta za iznijeti ovaj projekt imamo, baš kao i kadrovskih resursa, a na nama je sada onaj najteži dio, izgurati projektnu dokumentaciju i usuglasiti se sa svim vašim stavovima i mišljenjima.

Mještane je najviše zanimalo novo prometno rješenje s ukidanjem kružnoga toka, koliko se parkirnih mjesta gubi na parkiralištu gdje će biti smje-

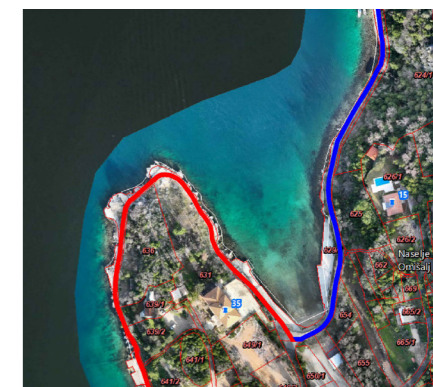
štena autobusna stanica u smjeru Rijeke, postoji li predviđeno mjesto za dostavu za okolne trgovine, kafiće i restorane, ali i mjesto za iskrcaj gdje se stanovnici staroga grada mogu ustaviti na 10-ak minuta da bi iskricali i prevezli teže stvari do kuće. Također, zanimalo ih je je li predviđen ulaz u park za osobe smanjene pokretljivosti, kakva će biti podloga na novom bočalištu, kako je riješena oborinska odvodnja te još niz drugih praktičnih pitanja no svi su izrazili zadovoljstvo novim izgledom središta mjesta. Svi su njihovi prijedlozi uvaženi te će se uzeti u obzir kod stvaranja prihvatljivog koncepta idejnog rješenja. (E.J.)

Imenovanje šetnice u Omišlju u čast poginulim braniteljima

Jedno od omiljenih šetališta Omišljana, ono od Rive pape Ivana Pavla II., preko plaže „Učka“, do Vile „Lovorke“, uskoro će biti preimenovano u čast poginulim braniteljima. Naime, stanovnici općine Omišalj još su davno predložili, a vijećnik Marin Bubanj 2023. godine ponovno pokrenuo inicijativu za imenovanje šetnice u Omišlju u čast poginulim Omišljanima i hrvatskim braniteljima. Ivan Antončić, rođen 11. kolovoza 1971., kao pripadnik pričuve SJP Rijeka poginuo je 4. rujna 1993. na Gospićkom ratištu. Nikola (Miko) Albaneže, rođen 16. ožujka 1971., kao dragovoljac, pripadnik 111. brigade ZNG, poginuo je 24. travnja 1992. na livanjskoj bojišnici. Imenovanjem šetnice želi se odati trajna

počast dvojici Omišljana koji su svoje mlade živote dali za slobodu Hrvatske tijekom Domovinskog rata.

Postupak imenovanja šetnice protegao se zbog prijepora oko duljine naziva te područja kojim bi se šetnica protezala. Prema prijedlogu, šetnica obuhvaća dio katastarske čestice 629/1 k.o. Omišalj-Njivice, uz more, od Rive pape Ivana Pavla II. do plaže „Učka“ te od plaže „Učka“ do vile „Lovorke“. Trenutačno je postupak u fazi dobivanja mišljenja od Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena. Nakon što Povjerenstvo izda svoje mišljenje, konačnu odluku o imenovanju donijet će Općinsko vijeće Općine Omišalj. – Ovo imenovanje predstavlja važan korak u očuvanju sjećanja

na Ivana Antončića i Nikolu Albaneže, ali i na sve branitelje koji su dali svoje živote za domovinu. U dogledno vrijeme u planu je i postavljanje spomen-ploče na šetnici koja će uskoro nositi njihova imena, istaknuo je vijećnik Marin Bubanj. (E.J.)

Aktivnosti Pesje

Direktor komunalnog društva *Pesja d.o.o.* Luka Stojčić izvještio nas je o aktivnostima i poslovima koje su obavljali u proteklom razdoblju. – Zimski period u Omišlju obilježile su maškare te su djelatnici komunalnog društva bili angažirani u pripremi i čišćenju nakon svih manifestacija koje prate peto godišnje doba, bilo da se radi o, primjerice, *Traškarama* u Društvenom domu, *Bljak festu* na Placi, ili, pak, ispraćaju *babana* na Riječki Karneval, kao i običajima na Mesopušni utorek. Prije toga, tijekom božićnog razdoblja, djelatnici *Pesje* bili su zaduženi za svakodnevno održavanje i pripremu leda na omišaljskom klizalištu, kao i za opću čistoću prostora kroz koji je svakodnevno prolazilo stotinjak djece, kazao je Stojčić i nastavio: – Specifični vremenski uvjeti, hladniji i vjetrovitiji dani donose svoj specifikum. Povremeno „grublje“ vrijeme rezultira saniranjem štete, ponajviše u priobalnim predjelima te u biljnom fondu. To je i period opadanja lišća koje su naši djelatnici svakodnevno skupljali i odvozili sa šetnica i iz parkova.

sadnju većeg broja novih stabala ko-privića i hrasta crnice u Parku Rosulje te strojnog čišćenja javnih površina u Njivcima (Placa, Riva) i Omišlju (stara gradska jezgra), zaključio je Stojčić.

Spomenimo i da je *Pesja* krajem godine i tijekom siječnja raspisala tri javna natječaja za davanje u zakup rezerviranih parkirališnih mjesta na 3. etaži parkirališta u ulici Pod orišina, od kojih je jedan bio za motocikliste, te će uskoro krenuti i u pripremu svih parkirališta u općini Omišalj za ljetnu sezonu. (E.J.)

Kako i priliči, mirovanje vegetacije djelatnici komunalnog društva iskoristili su za zimsku rezidbu i zaštitu grmova i stablašica te prihranu biljaka. S toplijim, pak, vremenom i prvim proljetnim danima krenule su i prve košnje. – Cjelogodišnji radovi čišćenja općinskih površina i uređenja groblja nikada ne staju. Na groblju je posađena nova živica oleandera i elegnusa, prema novom dijelu groblja, dok su staze nadopunjene novim drobljenim kamenom. Od većih zahvata valja spomenuti orezivanje stabala i

PROJEKT ARCHAEODIGIT

Nove metode valorizacije baštine i digitalna rješenja za interpretaciju Fulfinuma-Mirina

Pokraj siječnja u općinskoj se vijećnici okupilo 20-ak lokalnih dionika na prvom sastanku Lokalnog huba, čime je započeo zajednički rad i participativni pristup u očuvanju i valorizaciji arheološke baštine lokaliteta Fulfinum-Mirine. Sudionicima je detaljnije predstavljen projekt ARCHAEODIGIT (Interreg IT-CRO 2021-2027), lokalitet Fulfinum-Mirine, kao i ciljevi i očekivanja od Lokalnog huba. Razgovaralo se o budućim temama i aktivnostima koje će oblikovati upravljanje i promociju lokaliteta, a sastanak je vodila Natalija Dašek - Strčić, viša stručna suradnica za nekretnine i razvojne projekte u Općini Omišalj koja je sudionicima istaknula važnost njihovih preporuka i uvida, s obzirom na to da je njihovo znanje i iskustvo vrlo važno za uspjeh projekta.

Primarni cilj lokalnog huba je uključiti lokalne dionike i stanovnike u upravljanje arheološkim lokalitetom, uključujući znanje i perspektive lokalnih zajednica za jačanje kulturne, povijesne i turističke vrijednosti lokaliteta. Članove hub-a čine dionici iz različitih sektora: pojedinci, predstavnici udruga, institucija i privatnih tvrtki koji su se prijavili na Javni poziv za iskaz interesa za osnivanje lokalnog huba, a na koji su se prilikom imali prijaviti svi zainteresirani stanovnici i subjekti.

Održano međunarodno masterclass predavanje na temu baštine i turizma

Nekoliko dana kasnije Općina Omišalj bila je domaćin 2. međunarodnog masterclass predavanja u okviru projekta ARCHAEODIGIT. U organizaciji Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, predavanja su održali prof. dr. sc. Mauro Dujmović i izv. prof. dr. sc. Aljoša Vita-

sović, stručnjaci s Katedre za turizam Fakulteta ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković". Ključne teme o kojima se govorilo bile su: holistički pristup u interpretaciji kulturne baštine, valorizacija baštine za jačanje lokalnog identiteta, očuvanje i ekonomska valorizacija kroz turizam te planiranje turizma i prostora u kontekstu održivog razvoja.

Cilj ovoga programa bio je osnažiti sudionike vještina za kreiranje održivih kulturnih iskustava u digitalnom dobu. Kroz predavanja i rasprave istraživali su metode za poboljšanje posjetiteljskog iskustva i stvaranje dublje povezanosti s kulturnom baštinom. Sudionike su činili različiti lokalni dionici i stručnjaci koji predstavljaju područje turizma i kulture, uključujući Turističku zajednicu otoka Krka, Turističku zajednicu Općine Omišalj, arheologe i studente Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Opatija. Predviđeno je da

se sva masterclass predavanja održavaju u hibridnom formatu, što predstavlja značajan korak u unapređenju metodologija za korištenje digitalnih platformi za planiranje budućih aktivnosti.

Studijski posjet lokalitetu Fulfinum-Mirine

Projektne partneri projekta ARCHAEODIGIT (Interreg IT-CRO 2021-2027) 31. siječnja posjetili su i arheološki lokalitet Fulfinum-Mirine kako bi stekli dublji uvid u njegovu povijesnu i turističku vrijednost. Stručno vođenje lokalitetom održala je arheologinja Lucija Dugorepec, pružajući detaljnu interpretaciju arheoloških nalaza, a djelatnici Upravnog odjela Općine Omišalj predstavili su ključne informacije o organizaciji događanja, infrastrukturi i daljnjim planovima za lokalitet. – Studijski posjet relevantnih partnera važan je jer omogućuje bolje razumijevanje potencijala lokaliteta za razvoj održivog turizma, pomaže u povezivanju materijalne i nematerijalne baštine te priprema teren za implementaciju inovativnih digitalnih alata, istaknula je Dašek.

Recimo još i da je lokalitet Fulfinum-Mirine jedno od četiri pilot područja u okviru projekta ARCHAEODIGIT gdje će se testirati nove metode valorizacije baštine i digitalna rješenja za interpretaciju povijesnih lokaliteta.

JANAF

Javna rasprava o Studiji o utjecaju na okoliš izmjene spremničkog prostora za sirovu naftu i naftne derivate na Terminalu Omišalj

Primorsko-goranska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša objavilo je 3. ožujka početak Javne rasprave o Studiji o utjecaju na okoliš izmjene spremničkog prostora za sirovu naftu i naftne derivate na Terminalu Omišalj. Javna rasprava trajala je do 1. travnja, do kada se mogao izvršiti javni uvid u Studiju i to na više načina: u općinskoj Vijećnici za vrijeme radnog vremena Općine Omišalj, u prostorijama Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Primorsko-goranske županije te na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i tranzicije. Također, u Vijećnici Općine Omišalj 13. je ožujka održano Javno izlaganje o Studiji. Javnost je za vrijeme trajanja javne rasprave mogla dostaviti svoje prijedloge, mišljenja i primjedbe upisivanjem u knjigu primjedbi koja je bila dostupna na mjestu javnog uvida, davanjem u zapisnik za vrijeme javnog izlaganja te e-mailom ili dostavom u pisanom obliku na adresu Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša, Rijeka.

Širenje skladišnog kapaciteta sa sedam novih spremnika

Raspoloživi skladišni kapaciteti ne zadovoljavaju komercijalne potrebe skladištenja te je potrebno proširenje spremničkog prostora, pojasnili su predstavnici tvrtke JANAF d.d. i ovlaštenog izrađivača Studije, tvrtke IVICOM Consulting d.o.o. iz Zagreba tijekom Javnog izlaganja 13. ožujka koje je u Vijećnici okupilo tridesetak zainteresiranih građana. Zahvat koji se planira u narednom razdoblju izvršiti uključuje dogradnju šest novih spremnika za skladištenje sirove nafte, svaki nominalnog volumena 80.000 m³ te izgradnju jednog novog spremnika za skladištenje naftnih derivata nominalnog volumena 20.000 m³, sve s ciljem povećanja raspoloživog skladišnog kapaciteta. Novi spremnici bit će smješteni na slobodnom prostoru terminala južno od postojećih spremnika sirove nafte, a gradit će se u fazama. U prvoj fazi, do 2028. godine, planira se izgradnja prva tri spremnika. U svrhu realizacije zahvata, planira se ukloniti postojeći spremnik 4-1605 i pripadajuća armirano-betonska tankvana, djelomično rekonstruirati postojeće i dograditi nove instalacije, oprema i objekti te izvesti njihovo povezivanje na postojeće sustave Terminala. Proširenjem, odnosno dogradnjom doći će do povećanja spremničkog prostora za skladištenje sirove nafte u iznosu od 480.000 m³ te za skladištenje naftnih derivata u iznosu od 15.000 m³, a postojeći prihvatni kapaciteti ostat će ne-

promijenjeni, bez zadiranja u njihovu funkcionalnost te sigurnosne i zaštitne mjere

Modernizacija i nadogradnja naftnog sustava postojećeg Terminala Omišalj, izgradnjom novih spremnika i pratećih objekata, s ciljem osiguranja državnih obveznih rezervi, u skladu je s odredbama važećeg Prostornog plana Primorsko-goranske županije i Prostornog plana uređenja Općine Omišalj. – Tijekom izgradnje samoga zahvata ne očekuju se značajni negativni utjecaji na zrak, vode, tlo i ostale ravnopravne sastavnice okoliša. Isto tako, uz uvjet primjene projektom predviđenih tehničkih rješenja za sprečavanje i smanjenje mogućih emisija onečišćujućih tvari u okolišu te primjenom svih zakonskih odredbi nastavkom rada proširenog Terminala ne očekuje se promjena kvalitete sastavnica okoliša u odnosu na postojeće stanje. Mogući negativni utjecaji mogu se javiti i tijekom izgradnje i tijekom nastavka rada Terminala jedino u slučaju pojave nekontroliranih događaja poput požara, oluja, poplava ili incidentata uzrokovanih ljudskom greškom, poručila je voditeljica izrade Studije Morana Petrić tijekom prezentacije za javnost u omišaljskoj Vijećnici 13. ožujka.

Omišljani zahtijevaju intenzivniji monitoring

Najviše pitanja i primjedbi okupljena javnost imala je oko monitoringa rada, zahtijevajući da on bude detaljniji, intenzivniji i češći, sve u cilju zaštite sigurnosti ljudi, ali i zaštite okoliša. Žustrija rasprava povela se i oko balastnih voda, koje, prema izrađivačima Studije, nisu njezin predmet jer se ne odnose direktno na dogradnju spremnika.

Ognjen Antunac, predstavnik Općine Omišalj u radu Povjerenstva, pohvalio je rad tvrtke JANAF, ističući jako dobre odnose s Općinom Omišalj, bez incidenta u zadnjih 40 godina. – JANAF posluje fantastično i drago mi je što se razvijaju jer od toga direktan benefit imaju i Omišljani. Svi ovi tankovi su unutar Prostornog plana, stoga ne postoje problemi. Međutim, u Studiji nije dobro objašnjeno, odnosno nisu točno navedeni brojevi koji će biti otpremni. Navedeno je da to ovisi o tržištu, sedam brodova u tri godine. Kada bi ti spremnici služili isključivo za transport cjevovodima prema kopnu, ne bi bilo nikakvih problema. No, ako se povećava otprema nafte s kopna na tankere, onda je to problem. U toj Studiji nisu objašnjene rizične operacije, potencijalne opasnosti kod samoga ukrcaja u tanker i akcije za poduzimanje mjera. Drugi, veći problem su

inertni plinovi za koje u Studiji nisu jasno navedene procedure za obradu. Treći problem predstavljaju balastne vode. Prema Međunarodnoj konvenciji o nadzoru i upravljanju balastnim vodama i talozima, za njezino provođenje i kontrolu balastnih voda je zadužena Lučka kapetanija koja ih kontrolira kroz pregled papira, istaknuo je Antunac i dodao da smatra da je potreban veći monitoring, kontrola uzoraka i analiza utjecaja balastnih voda na more u omišaljskom, odnosno riječkom zaljevu, a samim time i nadopuna Studije tim podacima.

Na isti problem primjedbu je dala i Milvana Arko-Pijevac, djelatnica Prirodoslovnog muzeja Rijeka koja se nadovezala i na problem morskog okoliša, spomenuvši tanker koji je došao iz Indijskog oceana. – Problemi s invazivnim vrstama tiču se ne samo velikih vrsta, već i bakterija, virusa i značajno mogu utjecati na ljudsko zdravlje, na cijeli hranidbeni lanac, ne samo na morske organizme, ne samo na omišaljski zaljev nego cijeli riječki zaljev. Stoga je, između ostalog, potrebno zabilježiti nulto stanje i pratiti promjene, istaknula je.

U ime svih stanovnika općine Omišalj, svoj stav o većem nadzoru iznijela je i načelnica Mirela Ahmetović: – Naš je cilj osigurati punu zaštitu okoliša i ljudi. Zbog toga i jest naše inzistiranje, unatoč propisima koje i tako morate poštivati, da doprinesete i tim malim korakom koji financijski za JANAF neće biti veliko opterećenje, ali ćete njime pokazati i dokazati da zaista skrbite i o okolišu i o prostoru na kojem ste već dugo smješteni. JANAF već doprinosi ovoj zajednici, ali temeljem zakonskih propisa, ništa više od toga. Svi ih mi moramo poštivati i ne moramo na tome nikome biti zahvalni. Ono što mi se učinilo nelogičnim tijekom izlaganja je pitanje prometa za koje ste rekli da će biti neznatno povećanje opterećenja prometa na državnoj cesti. Morate znati da opterećenje ceste jednom cisternom nafte nije isto što i jednim osobnim automobilom. Pitanje rizika i sigurnosti je daleko lošije. Također, imamo prijave od stanovnika o neugodnim mirisima po nafti. Obratila sam se JANAF-u koji je tu zaista promptno reagirao i utvrđeno je da je do njih došlo zbog procesa iskrcaja nafte u tanker. Stoga bismo zaista bili mirni kada bismo znali da postoji studija koja brine o čitavom tom procesu. Mi podržavamo sve što je u skladu sa zakonskim propisima i prostornim planovima, a ovaj zahvat to jest, međutim, inzistirat ćemo na tome da se Omišlju kao najopterećenijem mjestu po industriji i strateškim objektima oda priznanje u tom smislu da se skrbi o sigurnosti stanovništva i zaštiti okoliša, posebno mora, zaključila je Ahmetović. (E.J.)

Među dobitnicima nagrade *Simply the Best* i općina Omišalj

Nagrada *Simply the Best* već 15 godina poznaje i nagrađuje kreativnost, inovativnost te razvoj i unapređenje turističke ponude u Hrvatskoj. Dodjeljuje je *Udruga hrvatskih putničkih agencija* (UHPA) i poslovno-turistička burza PUT, a namijenjena je subjektima koji svojim radom značajno doprinose obogaćivanju turističkog iskustva. Nagrada se dodjeljuje u sljedećim kategorijama: ugostiteljstvo (objekti s ponudom lokalne hrane i smještajni objekti), turističke agencije (inovativni i kreativni programi u organizaciji putovanja), manifestacije (događanja koja doprinose promociji baštine, kulture i tradicije, rekreacije i rasonode), kultura i edukacija (posjetiteljski centri i muzejske usta-

nove), novi projekti u turizmu (originalni koncepti koji unaprijeđuju turistički sektor), osobe (pojedinci koji su se istaknuli svojim doprinosom turizmu), destinacije (kontinentalne, jadranske i otočne) te suveniri (autentični proizvodi koji predstavljaju kulturnu i tradicijsku baštinu).

Nagrade će biti svečano uručene 9. travnja u Toplicama Sveti Martin, u sklopu otvorenja 25. poslovno-turističke burze PUT, a s ponosom možemo istaknuti da su među nagrađenima i manifestacija Općine i TZO Omišalj **Bljak fest** (u kategoriji hrane i pića), **Dražen Lesica** iz Njivica (kategorija osobe) te **Omišljanska rozeta - sapun, čokolada**, suvenir TZ Općine Omišalj. (E.J.)

Sufinanciranje obnove fasada u staroj gradskoj jezgri

Općina Omišalj početkom godine raspisala je Javni poziv za sufinanciranje obnove fasada u staroj jezgri naselja Omišalj i Njivice u 2025. godini. Zahtjevi za sufinanciranje obrađuju se prema redosljedu zaprimanja, a moguće ih je podnijeti do utroška raspoloživih proračunskih sredstava za 2025. godinu ili najkasnije do 1. listopada 2025., ovisno o tome koji uvjet prvi nastupi. Pravo na sufinanciranje mogu ostvariti isključivo fizičke osobe koje su (su)vlasnici objekta koji se nalazi u staroj jezgri naselja Omišalj i Njivice, državljani su Republike Hrvatske i nemaju nepodmirenih dugovanja prema Općini Omišalj.

Pod prihvatljivim troškovima koji će se sufinancirati u sklopu ovog Javnog poziva podrazumijevaju se troškovi svih potrebnih građevinskih radova obnove pročelja s obzirom na tip, oblik, vrstu građevine i vrstu materijala kojima su građene, pod uvjetom da su spomenuti radovi izvedeni u razdoblju od 1. siječnja do 10. prosinca 2025. Prihvatljivim troškom podrazumijevat će se i troškovi građevinskog materijala potrebnog za izvođenje spomenutih radova, pod uvjetom da su isti dobavljeni u navedenom razdoblju. Obnova fasada postojećih zgrada obuhvaća sufinanciranje radova i ugradnju sustava toplinske izolacije zidova i fasadnih stijena, uključujući završni sloj prema vanjskom negrijanom prostoru na zgradama koje nemaju ugrađenu toplinsku izolaciju i na zgradama koje imaju ugrađenu toplinsku izolaciju koja je oštećena ili dotrajala. Za izvođenje radova obnove fasada mora se angažirati pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje odgovarajuće djelatnosti u građevinarstvu.

Svima koji se prijave na Javni poziv i zadovoljavaju navedene uvjete Općina Omišalj sufinancira obnovu fasada u vrijednosti do 50 posto opravdanih troškova ulaganja, najviše do iznosa od 7.000,00 eura. Nadalje, kao opravdani trošak prihvaća se kumulativni trošak radova na uređe-

nju fasade najviše do iznosa od 70,00 eura po m², slijedom čega će maksimalan iznos sufinanciranja od strane Općine Omišalj iznositi do 35,00 eura po m² (50 posto od punog iznosa). Dodajmo i da se prošle godine na ovaj Javni poziv prijavio jedan vlasnik objekta te je sufinancirana obnova jedne fasade.

Financiranje projektne dokumentacije i sufinanciranje krovnih fotonaponskih elektrana na području općine Omišalj

Također, Općina Omišalj raspisala je Javni poziv za financiranje izrade projektne dokumentacije za krovne fotonaponske elektrane na području općine Omišalj u 2025. godini. Zahtjeve je moguće podnijeti do utroška raspoloživih proračunskih sredstava za ovu godinu ili najkasnije do 1. listopada. Uz uvjet da su državljani Republike Hrvatske i da nemaju nepodmirenih dugovanja prema Općini, prijavitelji moraju biti (su)vlasnici obiteljske kuće ili višestambene zgrade koja se nalazi na području općine Omišalj te imaju prijavljeno prebivalište u istoj. Pod prihvatljivim troškom za financiranje putem ovog Javnog poziva podrazumijeva se izrada glavnog elektrotehničkog projekta za krovne fotonaponske elektrane maksimalne snage do 30 kW. Za izradu navedene dokumentacije može se angažirati isključivo gospodarski subjekt *K-TIM d.o.o.*, s kojim je Općina Omišalj u tu svrhu zaključila okvirni sporazum o nabavi predmetnih usluga, kao i pripadajući godišnji ugovor o nabavi, sve temeljem prethodno provedenog postupka jednostavne nabave. Općina Omišalj projektne dokumentaciju financira u punom iznosu.

Općina sufinancirala sadnice stanovnicima Njivica i Omišlja

Lijepa se praksa Općine Omišalj sufinanciranja sadnog materijala ustalila svakoga proljeća pa iznimke nije bilo ni ove godine. U suradnji s rasadnikom „P&B hortikultura Malinska“ stanovnici Omišlja i Njivica mogli su po sniženim cijenama kupiti razni sadni materijal. Dok je rasadnik odobravao 16 posto popusta na maloprodajnu cijenu voćnih sadnica, Općina Omišalj sufinancirala je 50 posto iznosa. Razliku do pune cijene sadnica snosili su sami stanovnici Općine koji su se za nabavu željenoga sadnog materijala mogli predbilježiti do 19. ožujka putem ispunjenog obrasca, a nakon toga su mogli kupiti i preuzeti sadnice u navedenom rasadniku. Pravo kupnje imale su isključivo punoljetne osobe s prebivalištem na području Općine Omišalj, a bila je moguća predbilježba za najviše pet voćnih sadnica po kućanstvu s najvišim iznosom sufinanciranja od 22 eura. Na raspolaganju su imali sadnice masline različitih vrsta i starosti, sadnice lijeske, smokve, šipka, kivija, žižule, raznog bobičastog voća i agruma. Dodajmo i da ovu pogodnost svake godine koristi sve više mještana, a uređujući svoje vrtove i okućnice doprinose i ljepšem izgledu mjesta. (E.J.)

Uz to, Općina će krovne fotonaponske elektrane svojim stanovnicima sufinancirati prema sljedećim kategorijama i iznosima: u iznosu od ukupno 1.000,00 eura po obiteljskoj kući ili zgradi, odnosno postavljenoj fotonaponskoj elektrani snage do 5,00 kW, u iznosu od ukupno 2.000,00 eura po postavljenoj fotonaponskoj elektrani snage od 5,01 do 11,00 kW te u iznosu od ukupno 2.500,00 eura po obiteljskoj kući ili zgradi, odnosno postavljenoj fotonaponskoj elektrani snage od 11,01 do 30,00 kW.

Sve informacije i obrasci za prijavu na Javne pozive za (su)financiranje nalaze se na internetskoj stranici Općine Omišalj: <https://omisalj.hr/obavijesti>.

Briga za zdravstvenu skrb i pravovremeno otkrivanje potencijalnih problema

Općina Omišalj u posljednjih nekoliko godina značajno je proširila i učinila dostupnijim određene zdravstvene usluge za svoje mještane. – Općina Omišalj posvećuje veliku pažnju zdravlju svojih stanovnika, a kao dio tih inicijativa koje doprinose njihovoj dobrobiti, financira specijalističke preglede za svoje građane, omogućujući im pristup važnim dijagnostičkim uslugama bez dodatnog financijskog opterećenja. Ovim se korakom nastoji osigurati redovita zdravstvena skrb i pravovremeno otkrivanje potencijalnih zdravstvenih problema, čime se doprinosi kvaliteti života svih naših stanovnika. Općina kontinuirano ulaže u zdravlje i sigurnost svojih građana, stvarajući temelje za zdraviju zajednicu, istaknula je načelnica Općine Omišalj Mirela Ahmetović.

Specijalistički i preventivni pregledi

Usluga prijevoza onkoloških pacijenata nastavlja se i u 2025. godini. O važnosti ove usluge govori i podatak da je do 12. ožujka ove godine već organizirano 25 prijevoza za mještane Njivica i Omišlja. Također, Općina Omišalj je aplicirala prijavu na Javni poziv Primorsko-goranske županije za sufinanciranje programa prijevoza onkoloških pacijenta na terapiju iz jedinica lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije u 2025. godini te osigurala sufinanciranje programa u visini od 5.000 eura. Svrha projekta je očuvanje kvalitete života i dostojanstva oboljelih osoba u vrlo zahtjevnom postupku liječenja. Općina Omišalj provela je postupak jednostavne nabave za usluge prijevoza onkoloških bolesnika sa svog područja u 2025. godini, na temelju čega je 30. prosinca 2024. godine potpisan Ugovor o nabavi usluga s najpovoljnijim ponuditeljem, tvrtkom *Olivari d.o.o.* iz Malinske.

Općina Omišalj i u ovoj godini financira specijalističke preglede za svoje stanovnike. Pregledi se vrše u Poliklinici *Kantrida-Dental*, a stanovnicima Omišlja i Njivica dostupni su sljedeći pregledi: mamografija s očitanjem nalaza i preporukom, denzitometrija s očitanjem nalaza, ultrazvučna dijagnostika - UTZ (dojke, štitnjače, abdomena, prostate i lokomotornog sustava), color doppler krvnih žila - CD (vrata i nogu), ortopedski pregled djece i odraslih. Moguće je realizirati dva pregleda godišnje po osobi, a za realizaciju pregleda potrebno je prvo kontaktirati Upravni odjel Općine Omišalj, ured 11 (telefon: 661-978) te dostaviti presliku osobne iskaznice i liječničku potvrdu ili uputnicu za potreban pregled. Upravni odjel će na temelju toga izdati pisanu potvrdu koja je potrebna za naručivanje pregleda. Za besplatnu uslugu specijalističkih pregleda koji su ugovoreni, do zaključenja ovog broja „Glasnika“, predbilježilo se 29 osoba.

S ciljem daljnjeg unapređenja i poticanja svijesti o nužnosti specijalističkih i preventivnih pregleda, Općina Omišalj je početkom 2025. godine sklopila ugovor sa Specijalnom bolnicom *Agram* za provođenje zdravstvene pretrage kod muškaraca – **određivanje tumorskog biljega PSA (prostata, specifični antigen, ukupni)**. Za korištenje navedene usluge, ovim putem pozivamo mještane da se predbilježe za preventivni pregled i kontaktiraju Jedinствeni upravni odjel Općine Omišalj ([051/661-978](tel:051661978) ili irena.veljagic@omisalj.hr) gdje će dobiti sve daljnje informacije za obavljanje pregleda. Dodajmo i da *Agram* svim korisnicima ove usluge nudi i posebnu pogodnost – popust od 15 posto na cijenu svakog zdravstvenog pregleda i dijagnostičke pretrage.

Sufinanciranje troškova lijekova

Prema Odluci o socijalnoj skrbi Općine Omišalj jedna od potpora je i ona za podmirenje, odnosno sufinanciranje troškova lijekova. Pravo ostvaruju one osobe koje boluju od maligne ili kronične bolesti i koje ispunjavaju socijalni ili uvjet prihoda. Iznos pomoći je ove godine povećan s 30 na 50 eura mjesečno i to za one lijekove koji se ne mogu dobiti besplatno preko Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Tu olakšicu trenutno koristi troje stanovnika općine Omišalj.

Sufinanciranje troškova medicinski pomognute oplodnje

Općina Omišalj sufinancira i troškove medicinski pomognute oplodnje, u 50-postotnom iznosu ukupnih troškova postupka, a najviše do 4.000 eura. Ujedno, korisnik može ostvariti sufinanciranje troškova za najviše dva pokušaja medicinski pomognute oplodnje u kalendarskoj godini. U 2024. godini zaprimljen je jedan zahtjev, koji je ujedno i ispunjavao uvjete za sufinanciranje. Pozivamo sve zainteresirane da se za potrebne informacije obrate u Jedinствeni upravni odjel Općine Omišalj, putem kontakta: [051/661-978](tel:051661978) ili irena.veljagic@omisalj.hr, gdje će dobiti sve potrebne informacije.

Prigodni pokloni za Uskrs

U povodu Uskrsa, Općina Omišalj dodjeljuje prigodne poklone svojim stanovni-

cima prema kategorijama „socijalnog“ i „izvansocijalnog programa“.

Tako za socijalni program dodjeljuje prigodni poklon, sukladno Odluci o socijalnoj skrbi Općine Omišalj, korisnicima koji ostvaruju pravo na pomoć za kupnju prehrambenih proizvoda ili pravo na pomoć osobama s utvrđenim invaliditetom. Navedenim korisnicima Općina dodjeljuje novčani poklon bon iskoristiv u prodavaonicama *Trgovine Krk*. Ovom kategorijom se ukupno očekuje obuhvatiti oko 60 osoba, s obzirom na to da je postupak dodjele još u tijeku.

Za izvansocijalni program dodjeljuje se prigodni poklon osobama s navršenih 80 godina života, teško bolesnima i osobama smještenima u domu za starije. Općina Omišalj objavila je u ožujku javni poziv osobama s navršenih 80 godina života za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava na novčani bon u povodu blagdana (za osobe koje se nisu prethodno prijavile i nisu u evidenciji Jedinствenog upravnog odjela), dok je potvrdu nadležnih ustanova o teško bolesnima i korisnicima doma za starije Općina pribavila službenim putem. Korisnici prigodni poklon bon mogu iskoristiti u prodavaonicama *Trgovine Krk* na području općine Omišalj i Cvijetu *Kvarnera* u Malinskoj. Korisnike smještene u domovima za starije osobe, predstavnici Općine Omišalj posjetit će osobno i uručili im prigodne poklon pakete te iskoristiti priliku za ugodan razgovor i druženje. Ovom kategorijom se ukupno očekuje obuhvatiti oko 150 osoba.

Edukativno predavanje dr. Belana za stanovnike treće životne dobi

Kolumnist „Glasnika“, liječnik opće medicine dr. Ivo Belan, veliki ljubitelj rekreativnog trčanja i sudionik niza svjetski poznatih maratona, održao je u Društvenom centru „Kijac“ 14. ožujka za sve Njivičare zanimljivo predavanje na temu „Kako najefikasnije usporiti proces starenja“. Predavač, koji je na pragu devedesetih godina života, svojim primjerom najbolje pokazuje kako kvalitetno dočekati starost, a prisutni su iz prve ruke mogli čuti dragocjena iskustva o tome. – Starenje je genetski uvjetovan proces, međutim, nisu odgovorni samo geni, nego velik utjecaj imaju i vanjski faktori, životni stil, dobre i loše navike. Zanimljiva je činjenica da geni, sa svojim utjecajima, sudjeluju samo s jednom trećinom, dok smo za ostale dvije trećine odgovorni mi sami, istaknuo je dr. Belan te dao niz primjera kako „pobijediti“ vrijeme: u prvom redu prestati pušiti i konzumirati alkohol u većim količinama, zdravo se hraniti, voditi brigu o svojoj koži te osi-

guravati tijelu dovoljne količine tekućine. Uz to, biti intelektualno aktivan (čitati knjige, rješavati križaljke, igrati šah, svirati neki instrument, crtati, fotografirati, učiti strani jezik...), imati dobar san, držati pod kontrolom tjelesnu težinu i krvni tlak, biti psihički uravnotežen, održavati dobre međuljudske odnose i prijateljstva, imati svrhu, odnosno cilj u životu. Najvažnije je, kaže, biti tjelesno aktivan. – Apeliram na sve vas da se uključite u neku od sportsko-rekreativnih aktivnosti. Pravi je trenutak da razdrmamo svoje ukočene zglobove i mišiće, da izventiliramo pluća i natopimo majicu znojem. Garantiram vam, osjećat ćete se divno. Oni koji vježbaju i u poodmakloj dobi, izgledaju i osjećaju se mlađima od onih koji su skloni neaktivnom životu. Uvjeravam vas kao liječnik, aktivne osobe i duže žive. Tjelovježba će učiniti vaše tijelo snažnijim, a vaš svježijim i mlađim, poručio je dr. Belan, uz zaključak da nije važno koliko imate godina u svom životu; važno je koliko imate života u svojim godinama.

IN MEMORIAM

Marija Barbarić Fanuko (1936. – 2025.)

U 89. godini preminula je Marija Barbarić Fanuko, velika hrvatska književnica i umjetnica.

Iako je rođena u Resniku Požeškom, a osnovnu školu i gimnaziju završila u Novoj Gradiški te je radila i djelovala u Zagrebu i Vrbovcu, mnogo je vremena, zahvaljujući svom suprugu, akademskom slikaru i pantomimičaru Ivanu Fanuku, s kojim je zasnovala obitelj, provodila u Omišlju.

Od 1958. studirala je u Zagrebu povijest umjetnosti i psihologiju. U književnosti se prvi puta javila pjesmom „Dah proljeća“ u Osvitu. Od tada je redovito pisala i objavljiva-

vala poeziju i prozu za djecu u brojnim časopisima, književnoj periodici, na radiju i internetu. Knjigu pjesničke proze „Jedna ptica pjeva u pustinji“ objavila je 1968. godine. Priče joj u toj zbirci namijenjenoj djeci, smatra kritika, nalikuju izbrušenu dragomu kamenju, prepoznatljivih boja i brušenih oblika. Ova cijenjena pjesnikinja i umjetnica bila je od 1969. godine članica Društva hrvatskih književnika, samostalna umjetnica i sudionica brojnih književnih susreta diljem Hrvatske. Njezine pjesme i bajke uvrštene su u više hrvatskih, jugoslavenskih i svjetskih antologija, među kojima je i antologija najljepših svjetskih bajki, te u osnovnoškolske čitanke, a neke su prevedene na engleski i mađarski jezik. Uz radio-drame i pripovijetke za emisiju *Laku noć, maleni* Radio Zagreba, pisala je i scenarije za pantomime izvedene u programu *Trupe zagrebačkih pantomimičara*. O njoj su pisali Dalibor Cvitan, Vladimir Pavlinić, Miroslav S. Mađer, Branimir Bošnjak, Veselko Tenžera, Joža Skok, Mate Kovačević, Đuro Vidmarović, Nevenka Nekić i drugi. Iako je, kako je sama rekla, mnogo pisala i još više brisala, a malo objavljivala, godine 2003. objavila je zbirku pjesama „Ogrlica od kiše“ u kojoj je ciklus „O ruži“ posvetila prerano i nesretno preminuloj kćerki.

Bavila se i umjetničkim oblikovanjem vune na temu narodnih motiva te je prepoznata po originalnosti vlastitoga pletakog rukopisa. Dio svojih pjesničkih poruka uputila je upravo svojim čudesnim pletenim haljama, beskonačnim nitima koje ostavljaju dojam skulpture, jer, kako je sama govorila: *Ne može se sve napisati, treba nešto i oplesti*. Svoje je radove ostavila Muzeju za umjetnost i obrt, izlagala je u više gradova, pa i u Omišlju, a u Zagrebu je predavala umjetničko pletivo.

Njezino je stvaralaštvo ostavilo velik trag u književnim i umjetničkim krugovima, a njezina predanost kulturi i umjetnosti, njezina skromnost, samozatajnost i dobrota ostat će trajna vrijednost po kojoj ćemo je pamtiti i cijeniti. Počivala u miru Božjem!

*Iz tišine
iz duboke tame
zovu zvijezde
daleke i same.
Gledam:
s visine trepere
žarke zjene.
A jedna zvijezda
pogledala je i mene...*

DRUŽENJE SA STIPENDISTIMA OPĆINE OMIŠALJ

Potkraj 2024. godine općinska je načelnica Mirela Ahmetović, u društvu predsjednice Općinskog vijeća Dunje Mihelec i predsjednice Odbora za odgoj i obrazovanje Višnje Dorčić Kereković, ugostila stipendiste iz Omišlja i Njivica te im iskazala podršku u daljnjem obrazovanju. – Jako mi je drago što ste došli u ovolikome broju i što ste svi vi svjesni koliko ova Općina slavi vaše uspjehe. Ne propuštam ni jednu priliku, gdje god da jesam, pohvaliti se i istaknuti da smo najobrazovanija općina na otoku Krku i želim vam još jednom svima čestitati i reći da nas svakim danom i svakim svojim uspjehom činite još ponosnijima. Baš iz tog razloga Općina Omišalj odlučila je nagraditi vaše školske i studentske uspjehe najviše što može. Ovo su, inače, i najveće nagrade koje dajemo u bilo kojem području, a koje smo iz godine u godinu povećavali. Tako smo u odnosu na prošlu školsku, odnosno akademsku godinu povećali stipendije za oko 30 posto, ali sam

sigurna da i sljedeće školske, tj. akademske godine slijedi još jedno povećanje, kazala je načelnica i dodala da Općina podržava i svaki oblik dodatnog školovanja, potiče doktorske studije, a otvorena je i za svaku pomoć prilikom sufinanciranja konferencija, studijskih putovanja, izlaganja na skupovima... – Mi jesmo najobrazovanija Općina, ali to

nije od sada. Još oko 1900. godine Omišalj je imao jako velik broj visokoobrazovanih ljudi, Omišljana koji su studirali, primjerice, pravo u Beču ili Bratislavi. Vi samo slijedite taj put, nadovezala se Dorčić Kereković. Dodajmo i da je pravo na stipendiju Općine Omišalj ostvarilo dvadeset učenica i učenika te dvaest studentica i studenata. (E.J.)

NOVI CIKLUS INSTRUKCIJA I PRIPREMA ZA MATURU

Prošle su godine srednjoškolci dobro iskoristili besplatan program „Priprema za maturu“ koji im je ponudila Općina, pa se s istim, kako smo doznali od Jelene Bigović, voditeljice Odsjeka za društvene djelatnosti i opće poslove, nastavlja i u 2025. – Prošle smo godine pripreme za ispit državne mature organizirali iz matematike, hrvatskog i engleskog jezika od kraja travnja do kraja lipnja. Pripreme su se održavale subotom u Društvenom domu u prijepodnevnom satima, po dva školska sata po predmetu, a pohađalo ih je deset maturanata s područja naše općine. I ove

ćemo godine organizirati besplatne pripreme, a na maturantima je da iskoriste priliku i budu redoviti te s lakoćom polože ispit državne mature, poručila je Bigović. Dodajmo da se prijave za pripreme vrše putem e-maila na adresu jelena.bigovic@omisalj.hr te je u prijavi potrebno navesti ime i prezime, školu i broj telefona, a u privitku je potrebno dostaviti kopiju osobne iskaznice.

Krenuo je i novi ciklus programa „Pomoć u učenju“, odnosno besplatnih instrukcija iz matematike, fizike i kemije za učenike 7. i 8. razreda osnovne i uče-

nike srednje škole. – Ovaj je program dosta tražen i trenutačno imamo problem s brojem učenika koji traže instrukcije iz matematike jer čak dvije angažirane nastavnice matematike ne stignu „pokriti“ sve prijavljene učenike, kazala je Bigović. Inače, instrukcije se održavaju subotom u Društvenom domu u prijepodnevnom satima, a prijave Jedinštveni upravni odjel zaprima do srijede u podne za svaku narednu subotu. U veljači je u prosjeku bilo po 16 prijavljenih učenika, od kojih je velik broj njih pohađao instrukcije za sva tri predmeta, a uglavnom svi za matematiku. (E.J.)

NA ONLINE TERAPIJI S LOGOPEDOM

KOKOLINGO DIGITALNA VJEŽBENICA ZA PREDŠKOLCE

Sve više mališana ima problema s govorom i artikulacijskim poremećajima, a logoped je godinama deficitarno zanimanje pa je Općina Omišalj još prošle godine doskočila tom problemu i, osim redovitih aktivnosti koje financira, poput pola radnoga vremena stručnog suradnika logopeda u osnovnoj školi, u 2024. godini osigurala i sredstva za logopedsku pomoć polaznicima područnih vrtića u Omišlju i Njivicama, korištenjem aplikacije Kokolingo. Radi se o prvoj hrvatskoj digitalnoj logopedskoj vježbenici za djecu s artikulacijskim poremećajima za koju je pozitivno mišljenje dala i Agencija za odgoj i

obrazovanje. Riječ je o multimedijalnim sadržajima koji su djeci privlačni i zabavni, dok istovremeno rade na izgovoru glasova i prate svoj napredak, a sve se radi putem digitalne vježbenice koju su osmislili logopedi i računalni stručnjaci. Vježbe se izvode svaki dan po 15 minuta uz, naravno, nadzor roditelja i logopeda s kojim dijete radi online jednom mjesečno ili, po potrebi, češće. U suradnji s pedagoškom službom vrtića, kreirana je lista mališana koji trebaju ovaj oblik stručne pomoći te nakon što neko dijete prođe online terapiju, u program ulazi sljedeće dije-

te s liste. Kako doznajemo, brojna su djeca ostvarila pomake i vidljive rezultate radeći s Kokolingo, a i roditelji su time dobili potrebnu savjetodavnu podršku stručnjaka te je Općina Omišalj s programom odlučila nastaviti i u 2025. godini. (E.J.)

DAN RUŽIČASTIH MAJICA U OSNOVNOJ ŠKOLI I DJEČJIM VRTIĆIMA

U OŠ Omišalj i dječjim vrtićima u Njivicama i Omišlju obilježen je Dan ružičastih majica, odnosno dan posvećen borbi protiv vršnjačkog nasilja. Učenici, nastavno osoblje, djeca i odgajateljice odjenuli su ružičastu boju te kroz razne aktivnosti učili o važnosti prijateljstva, međusobnog poštovanja i ljubaznosti.

Podsjetimo, obilježavanje toga dana potaknuo je događaj u Kanadi kada je učenik u znak podrške majici oboljeloj od karcinoma u školu došao odjeven u ružičastu majicu. Zbog toga su ga mnogi vrijeđali, tukli i maltretirali, a u znak podrške, idućih su dana i drugi učenici počeli u školu dolaziti odjeveni u ružičasto. Na taj je način ružičasta majica postala simbol borbe protiv vršnjačkog nasilja, a Dan ružičastih majica obilježava se posljednje srijede u veljači. – Nažalost, problem nasilja sve je prisutniji i u našim sredinama te je od najranije dobi potrebno progovarati o tome. Osim nošenjem ružičastih majica, u omišaljskom vrtiću posebno stavljamo naglasak na aktivnosti povezane s emocijama, verbalno rješavanje sukoba, prijateljstvo, pomaganje i sl. Koristi-

li smo razne slikovnice i priče, izrađivali plakate, bojili majice i balone, usvajali pjesme o prijateljstvu i lijepim riječima te bilježili izjave djece o nasilju, poručile su odgajateljice. – Sve počinje malim gestama: lijepom riječi, ponudom podrške ili razumijevanja. Posipajući ovo sjeme empatije i suosjećanja, možemo

raditi u svijetu bez maltretiranja. Moto ovogodišnjeg obilježavanja je neka dobrota raste kroz naše društvo, poručili su omišaljski školarci.

Osim aktivnostima u skupinama i razredima, svi su dan obilježili i zajedničkim fotografiranjem. (E.J.)

RAZGOVOR S NAČELNICOM OPĆINE OMIŠALJ

Ponosna sam što predstavljam ovo mjesto i ljude

Nakon godinu dana, ponovno smo razgovarali s načelnicom Mirelom Ahmetović koja nam je otkrila brojne probleme i izazove s kojima se u svom poslu suočava i ona, ali i djelatnici Upravnog odjela. Dotaknuli smo se i ključnih tema, poput planiranih i započetih projekata u Omišlju i Njivicama, Proračuna za 2025. godinu, ali i kandidature na prošlim unutarstranačkim i predstojećim lokalnim izborima. Dobili smo i odgovore na neka osobna pitanja. O svemu čitajte u nastavku.

Mandat obilježila borba s neučinkovitom administracijom

Prošlo je godinu dana od našega posljednjeg razgovora za „Glasnik“. Tada ste pohvalili rad djelatnika Upravnog odjela Općine Omišalj, ali i istaknuli izazove i probleme s kojima se susreću u svakodnevnom radu, a tiču se nedostatka radne snage u državnim i regionalnim službama o kojima ovisi i njihova efikasnost.

Je li se što promijenilo? Kako danas funkcionira rad u Općini Omišalj i koji su najveći izazovi s kojima se susrećete? Kako ocjenjujete suradnju s drugim institucijama i županijskim tijelima?

Kao i svih ovih godina, i dalje tvrdim da je, što se tiče samoga kolektiva u Općini Omišalj, njihova kvaliteta neusporediva s bilo kojim drugim, u smislu odgovornosti i efikasnosti. Čak i greške koje tijekom rada čine, kao što ih svi činimo, potpuno su minorne u odnosu na ono što se pokaže kao rezultat toga rada. Što se tiče stvari koje nam otežavaju rad, to su one koje ne možemo predvidjeti ni planirati: porodični i roditeljski dopusti, bolovanja, zamjene, ali i zakonske obveze da se radno vrijeme podijeli na osam sati dnevno, što je nama, s obzirom na broj projekata koje imamo i svu popratnu papirologiju, premalo. Tu su još i godišnji odmori, edukacije... Što se tiče drugoga dijela pitanja, najveći problem cijeloga ovog mandata je bio i ostao nedostatak radne snage u svim institucijama o kojima ovisi i naši rezultati rada. To su, prije svega, institucije koje izdaju akte o građenju, gdje doslovno naši zahtjevi znaju stajati i po dvije godine. I to je onaj ključni razlog zbog kojeg naši projekti kasne. Da ne govorim o tome kada se radi o projektu koji se mora realizirati na tuđem zemljištu, odnosno na čestici koja je u vlasniš-

tvu RH ili u nekom drugom smislu nije imovinsko-pravno riješena. To je onda zaista ogroman problem. Upravo su to najveći izazovi s kojima se suočavamo i moram priznati da sam već umorna, odnosno sita tog problema i razmišljam o konkretnom načinu na koji te institucije možemo „natjerati“ da se poslože, jednako kao što nas „tjeraju“ i jednako kao što mi moramo odgovarati na nečije zahtjeve u točno određenom roku. Upravo tako mora biti propisano i za te institucije, no, za razliku od nas, one nemaju sankcija ako ne ispoštuju rokove.

Na koji način onda možete poboljšati svoj rad, biti učinkovitiji? I kako bi institucije o kojima ovisite mogle postati efikasnije?

Naša učinkovitost, kada govorimo konkretno o realizaciji projekata, može se poboljšati jedino tako da gradimo objekte bez valjanih akata o gradnji, što je protuzakonito i ja to nikako ne smijem dozvoliti. Jer, kao čelna osoba, prisegnula sam na poštivanje svih zakonskih propisa, statuta i općih akata Općine, baš kao i vijećnici koji sudjeluju u radu predstavničkog tijela, i jednostavno si ne možemo dozvoliti kršenje „zakona“ ove Općine. Posebno stoga jer smo i mi ti koji u dobrom dijelu kontroliramo kršenje zakona od strane stanovnika. Što se tiče povećanja efikasnosti tih institucija o kojima mi ovisimo i koje nas konstantno koče, ona se može povećati isključivo značajnim povećanjem plaća i činjenjem tih radnih mjesta daleko atraktivnijim stručnoj spremi koja se na njima traži. Inženjeri građevine, primjerice, vrlo su traženi i oni na tržištu mogu dobiti dvostruko, pa čak i trostruko veće plaće nego što su propisane u državnim ili regionalnim institucijama. Jednako tako, ispostave tijela nadležnih za gradnju u područjima koja nemaju ovakav intenzitet investicija kao što je to na otoku Krku mogle bi preuzeti dio predmeta na rješavanje. Prije toga je potrebno izmjeriti, a potom i isplanirati pojednako opterećenje svih ispostava.

Vjerujem da je naš, krčki Ured za graditeljstvo jedan od opterećenijih u državi.

Na koje projekte trenutno trošite najviše vremena i resursa?

Najviše se vremena troši na nekoliko konkretnih projekata. Jedan od njih je uređenje centra Omišlja za koji smo morali čekati niz institucija za izdavanje njihova mišljenja. Čak i Konzervatorskog odjela koji je prije više od godinu dana na području obuhvata projekta prvo počeo s istraživanjem, sondiranjem, a potom su nam trebali dostaviti dozvolu da možemo krenuti dalje s projektom dokumentacijom. Taj nam je projekt važan i dodatno se vrijeme gubi da zadovoljimo elemente koji se traže i koji su propisani od strane davatelja europskih sredstava, za koje također konkuriramo. Slijedi onda onaj najteži i frustrirajući korak, predaja zahtjeva za građevinskom dozvolom i ponovno čekanje Ureda za graditeljstvo. Naravno da smo svjesni toga da javni projekti imaju prednost, no sve smo mi jedinice lokalne samouprave na otoku zaista jako razvijene i svi imamo puno projekata koji čekaju zeleno svjetlo Ureda za graditeljstvo. Tu je još i naše komunalno društvo Ponikve koje također ima puno projekata i kada se sve to odradi slijede još i tehnički pregledi. Njih također mora odraditi spomenuti Ured koji je jedan jedini i doslovno kadrovski neopremljen. Imam razumijevanja i za njih, i njima su ruke vezane, a svatko vuče na svoju stranu i svakome je njego-

va općina najbitnija, što je i razumljivo.

Oslanjamo se samo na vlastite prihode, no ne propuštamo prijaviti se na vanjske izvore financiranja

U prosincu je izglasan Proračun Općine Omišalj za 2025. s projekcijama za sljedeće dvije godine. Proračun iznosi 9.322.052 eura, a projekcija proračuna za 2026. godinu 8.651.822 eura, dok za 2027. godinu iznosi 8.424.733 eura. To je relativno visok proračun. Koliko se oslanjate na europske fondove i državne potpore, a koliko na vlastite prihode?

Proračun je za ovu i iduće dvije godine relativno visok, odnosno daleko veći negoli je to naš izvorni Proračun, sačinjen od onih sredstava koje sami uprihodimo. Tome je tako jer su me upravo najodgovornije osobe u Upravnom odjelu, a to su pročelnica i voditelji pojedinih odsjeka, uvjerali u to da smo sposobni, odnosno da imamo najveće šanse povući određena sredstva iz vanjskih izvora te da bi bila šteta propustiti tu priliku. Međutim, odbijam uopće reći da se mi „oslanjamo“ na vanjske izvore sredstava. Mi se uvijek, i to je naše opredjeljenje u ovih posljednjih desetak godina, oslanjamo samo na naše izvorne prihode koje uprihodimo od stalnih i povremenih stanovnika općine Omišalj i poslovnih subjekata koji djeluju na našem području jer samo na njih možemo sigurno računati i samo o nama samima, odnosno efikasnosti našega Odsjeka za financije i proračun, ovisi naplata tih prihoda. No, usprkos tomu, ne pada mi na pamet propustiti prijaviti bilo koji projekt koji je već planiran iz našeg budžeta na vanjske izvore. Ako, pak, otud uspijemo pokriti projekt koji smo prvotno zamislili platiti našim novcem pa potom naš novac usmjeriti rebalansom za neki novi projekt, zašto ne? Moram ovdje spomenuti i djelatnicu Upravnog odjela, višu stručnu suradnicu za nekretne i razvojne projekte, koja je i mene iznenadila svojom efikasnošću i upornošću prijave svih projekata na apsolutno sve natječaje, unatoč tomu što smo jedna od pet najrazvijenijih općina u Hrvatskoj, čime su nam šanse za povlačenjem sredstava u startu manje. Ta djelatnica svejedno ne odustaje, sve prijavljuje na natječaje i moram priznati da smo dosta toga i dobili. Nekad sumnjam u naše kapacitete za izvršenje svih tih projekata jer smo vezani

rokovima i raznim drugim uvjetima, povećanjem obujma posla i za druge djelatnike, no ona me uvijek uspije uvjeriti da je jednostavno šteta propustiti priliku. Sve je to vrlo stresno, ali je na kraju zadovoljstvo veliko kada vidiš koliko ti je zaposlenik zainteresiran i motiviran da i financijski doprinese u ovu Općinu.

Kakva je komunikacija s mještanima?

Komunikacija s mještanima je vrlo dobra. Prva vrata za komunikaciju su naši djelatnici Upravnog odjela kojima se mještani javljaju sa specifičnim problemima, primjerice socijalne ili zdravstvene tematike, komunalnim problemom i sl. Ono što mogu reći, moj posao nije rješavati operativne probleme jer to čini Upravni odjel, no uvijek sam obaviještena o najvećem broju tih, specifičnijih, problema jer me zaposlenici informiraju o svemu što je bilo tijekom radnog dana ili tjedna. Za razliku od ostalih stanovnika otoka, mislim da naši Omišljani i Njivičari puno uže surađuju sa zaposlenicima Upravnog odjela. Točno znaju kome se trebaju obratiti, protok informacija i međusobno komuniciranje je na razini i ne vidim probleme.

Na tom tragu, Općina Omišalj prva je općina u Hrvatskoj koja je uvela web platformu „Transparentnost Proračuna“ koja građanima omogućava uvid u sve isplate i evidenciju svih ugovora, na vrlo jednostavan i lako pretraživ način. Kako komentirate tu transparentnost i, time, uključivanje građana u donošenje odluka o raspodjeli sredstava?

Što se tiče transparentnosti, od kada smo uveli potpunu transparentnost Proračuna tako da objavljujemo sve što se troši u Općini, imamo vrlo mali broj upita o pojedinim predmetima. Ljudi su, prvo, redovito informirani o svim investicijama, svim događanjima, dokumentaciji i aktima koji se donose i, drugo, jednostavno odu na našu internetsku stranicu i vide sve isplate iz Proračuna. Obrazložimo svaku isplatu što detaljnije nam dopušta aplikacija i naprosto potreba da se nešto dodatno preispituje time nestaje. Naravno, ako netko ima dodatan zahtjev uvijek je dobrodošao. Mislim da je to jedna od najboljih stvari koje smo uveli. Pa i iz razloga što nam ostaje više vremena za konkretne poslove, a ne bavljenje papirologijom i odgovaranjem na upite.

Godina 2025. kao prekretnica u podizanju standarda

Planiraju li se u 2025. godini povećanja izdvajanja za određene sektore, poput odgoja i obrazovanja, komunalne infrastrukture, kulture, socijalne skrbi i slično?

Meni osobno, a i cijelom našem kolektivu obrazovanje je prvo opredjeljenje i tu ćemo uvijek, koliko god možemo, pomoći i izdvojiti dodatna financijska sredstva. Dobro je da kod naših stanovnika ima interesa za obrazovanjem i dodatnim obrazovanjem i iz tog razloga smo uveli dodatne programe sufinanciranja, poput prekvalifikacije koju koriste ljudi koji su već dosegli neki stupanj obrazovanja, ali žele krenuti u nekom drugom smjeru. Uvijek gledamo kako podignuti stipendije učenicima i studentima i to smo učinili i ove godine. S druge strane, ono što nam oduzima najviše financijskih sredstava je komunalni dio, realizacija projekata i tu su brojni projekti u pripremi za koje su sredstva rezervirana Proračunom. Primjerice, izgradnja POS-ovih stanova, izgradnja dječjeg vrtića u Njivicama, rekonstrukcija vrtića u Omišlju gdje želimo omogućiti prostor za još jednu vrtićku skupinu, nadogradnja osnovne škole kako bismo omogućili jednosmjenski rad, uređenje centra Omišlja, nastavak uređenja Rive... To su osnovni infrastrukturni projekti koji su već u tijeku realizacije, odnosno ili je započeta gradnja ili je, pak, dokumentacija na tom nivou da čekamo ishođenje građevinske dozvole i možemo reći da će se oni sigurno realizirati.

Istovremeno, razmišljamo o brojnim drugim projektima koji čine prekretnicu. Naime, sada smo dovoljno zreli i stasali u osiguravanju osnovnih uvjeta, standarda, da možemo krenuti u nadstandard. On se očituje u osiguravanju boljih uvjeta za sportsku i rekreativnu kulturu. I zbog toga smo krenuli u nešto što već imamo donekle spremno – rekonstrukciju nogometnog igrališta na Pušći. Uredit ćemo nogometni teren, tribine, klupske prostorije, ali idemo i korak dalje te ćemo uređivati i ostatak sportske infrastrukture, baš kako je prostornim planom i namijenjeno. Mislim da je ova, 2025. godina prekretnica, godina kada možemo reći da je osnovna infrastruktura odrađena i kada možemo pokrenuti nadstandard. Bilo je inicijativa i želja za to još prije deset godina, no kako bi to izg-

dalo da u mjestu imamo uređeno sportsko igralište, a nemamo, primjerice, dječji vrtić ili parkiralište? Sada imamo sve to i možemo raditi na onome što je iznad standarda.

Smatrate li da se ravnomjerno ulaže u razvoj oba mjesta?

To je vječito pitanje i predmet rasprave. Prije je uvijek postojala kritika da se u Njivice daleko manje ulaže negoli u Omišalj. Mislim da danas bez razmišljanja svaki Njivičar koji je prije imao takva razmišljanja može potvrditi da to nije istina, već da se ulaže jednako. Ja sam sigurna da je ulaganje ravnomjerno, iako je nemoguće promatrati ga samo na godišnjoj razini jer naprosto dinamika projekata i izdavanje dokumentacije diktira to da se jednu ili dvije godine ulaže više u Njivice, a onda sljedeće dvije u Omišalj. I kako dokumentacija dolazi, kako se otvara mogućnost da se taj novac oplemeni samom izgradnjom ili nabavkom opreme, tako se projekti realiziraju. Primjerice, gradnja omišaljskoga vrtića je započela prije jer je bila riješena prostorno-planska i sva druga dokumentacija, dok smo za njivički vrtić sve to morali pripremiti. Prošle su četiri godine dok smo riješili samo imovinsko-pravne odnose, urbanizam i pripremili dokumentaciju pa će tek sada krenuti njegova gradnja. Jednostavno je za svaki projekt toliko dugačka procedura, posebice zadnjih godina, da se ne može sve ostvariti u isto vrijeme, ma koliko žarko mi to željeli.

Od kapitalnih projekata koji kreću ove godine spomenuli ste gradnju njivičkog vrtića, rekonstrukciju omišaljskoga vrtića, uređenje centra Omišlja... Što nas još čeka u narednom razdoblju?

U tijeku je i bit će ubrzo završena rekonstrukcija parka kod Plave terase u Njivicama – druga faza. Završena je i prva etaža parkirališta Pod orišina, čime smo u ovome mandatu zaokružili cijelo to parkiralište i dobili ukupno 51 parkirno mjesto više. Bit će uređeno pomorsko dobro na području ulice Zagradi i kod osječkog odmarališta u ulici Stran. Bit će izgrađena kanalizacija i rekonstruiran vodovod na području Omišlja, ali i u Njivicama gdje još nije izveden. Sigurno će se u drugome dijelu godine započeti s rekonstrukcijom ulice Večja jer ćemo prije sezone ishoditi građevinsku dozvolu. Ta je ulica ostala najgori dio u Omišlju, stvarno je u jako lošem stanju, ali tu smo također

imali problema s imovinsko-pravnim odnosima koje smo konačno riješili. Bit će sigurno započeto dovršenje Rive Ivana Pavla II. od popločenog dijela do dizalice, a u tom projektu smo zajedno s Lučkom upravom Krk. Bit će započeta izgradnja POS-ovih stanova u Njivicama, a sada se priprema natječaj za izvođača radova. Istovremeno, radit ćemo na pripremi dokumentacije za sve planirane projekte.

Općina koja može biti primjer drugima

Bliži se kraj Vašega trećeg mandata i za koji mjesec su lokalni izbori. Kako ocjenjujete dosadašnje rezultate svog rada i što biste, da možete, promijenili?

Ocjenjujem da je ovo operativno bio najteži mandat jer su se stvari u državi promijenile u tom smislu da je rad otežan. Međutim, bio je lakši mandat s aspekta financijske neovisnosti. Sve nam je lakše jer financijski ne ovisimo ni o kome, za razliku od onih prvih godina kada sam postala načelnica. Zaposlenici, o kojima jako puno ovisi, su rutinirani u ovome poslu i imaju već toliko iskustva da mogu predviđati neke situacije i doskočiti problemu prije nego što ih zatekne. Rezultati rada su solidni, rekla bih vrlo dobri. Bili bi puno bolji kada bi državna administracija, odnosno birokracija pratila brzinu, efikasnost i financijsku snagu ove Općine. Najiskrenije, jedino bih to i promijenila. Sve svoje greške bih ponovila jer su me i one nečemu naučile. Možda bih drugačije oblikovala svoj pristup, odnosno nastup u nekim situacijama, sadržajno ne. Možda bih tako prevenirala neke stvari prije no što eskaliraju, mada je takvih stvari bilo vrlo malo. Ovdje je i politička suradnja sa svim dionicima društva, od političkih stranaka, civilnog društva, predstavničkog tijela, mjesnih odbora i samih pojedinaca na vrlo visokom nivou i vjerujem da smo jedna od općina koja može poslužiti za primjer kako ljudi sa suprotnim stajalištima, različitim razmišljanjima i različitim potrebama, ljudi različitim profila i stupnja obrazovanja mogu dobromjerno razgovarati o istoj temi, mogu s istim ciljem napraviti nešto dobro za svoje mjesto.

Što Vas najviše veseli u radu za Općinu Omišalj?

Iskreno, najviše me veseli kada netko misli da nešto ne možemo realizirati, a mi to ipak uspijemo. To je onaj mo-

mentalni uspjeh u smislu kada dokažemo da smo sposobni i da možemo i ono gdje je netko bio sumnjičav. To se dogodilo u nekoliko slučajeva. Sa svojim timom, ali i s cijelim općinskim vijećem jer i o njima ovisi puno toga, volim dokazivati da smo jedna od boljih i efikasnijih općina. To me jako veseli, baš kao i kada mogu otići bilo gdje u Hrvatskoj kao predstavnik svoje općine i ponosno reći „Da, ja sam iz Omišlja!“. Lijepo je kada se ljudi iz, primjerice, nekoga većega grada dive nečemu što je iz Omišlja ili Njivica, nečemu što pripada nama, kada shvate koliko toga imamo za pokazati i podičiti se. To je moj ponos! Baš kao i što s ponosom uvijek ističem da smo općina s najvećim udjelom visokoobrazovanih ljudi na otoku Krku. Ili kada besprijekorno organiziramo neki događaj gdje prisustvuju visoki dužnosnici koji se onda začude i hvale nas. Taj ponos što, iako smo mali, zapravo smo veliki i moćni, je vrlo vjerojatno i jedan dobar razlog zašto volim biti načelnica. Ponosim se time što predstavljam ovo mjesto!

Neću iznevjeriti Omišalj i Njivice!

Što se tiče Vašeg političkog angažmana, uz rad u Saboru kao saborska zastupnica bili ste i politička tajnica SDP-a. Je li se što promijenilo prošlogodišnjim unutarstranačkim izborima?

Razgovarali smo i prije godinu dana o tome je li za općinu Omišalj pozitivno ili negativno to što sam saborska zastupnica. Ponovno moram naglasiti da je za ovaj posao to ne pozitivno, nego iz-

vrsno zbog toga što svi ovi operativni problemi, koje sam prethodno spomenula, vrlo vjerojatno još ne bi bili riješeni. Neki možda ni uopće, a neki sigurno ne u tako brzom roku da nemam tu mogućnost izravne komunikacije s bilo kojim visokim predstavnikom institucije koji ipak ima određenu potrebu pokazati veću odgovornost ka svom poslu kada mu je s druge strane netko tko ga ima priliku javno propitivati. A ja sam to, s aspekta saborske zastupnice, itekako pozvana i mogu to činiti. Tako da mislim da je za ovu općinu jako dobra stvar što sam u Saboru, a, naravno, olakotna okolnost je da si to mogu priuštiti - volontirati za Općinu Omišalj jer u deset godina imam izgrađen izvrstan kolektiv kojeg ne moram „voditi za ruku“. Ti ljudi jako dobro znaju koja je njihova obveza, odgovornost i posao te ga odraduju bez mojih intervencija. Zna se koji je moj posao i obveza, što moram odraditi da bih stvorila temelj za njihov posao. Kao saborska zastupnica imam priliku razgovarati s ljudima koji rade u raznim ministarstvima, institucijama, agencijama... Primjerice s ljudima iz Agencije za posredovanje nekretninama o kojoj ovisi izgradnja naših stanova u Njivicama, s ministrom financija čiji smo potpis za darovanje zemljišta za dječji vrtić u Njivicama čekali mjesecima prije no što sam intervenirala... Da se radi o nekoj drugoj načelnici koja nema tu priliku javno istupiti i koja nema tu pozornost, mislim da bi se administracija i birokracija za mnoge stvari još čekala. Ne treba, pored toga, zanemariti ni činjenicu da općinski proračun godišnje „uštedi“ 60-ak tisuća eura jer je rastećen moje plaće. Taj novac ovdje se investira u stipendije i besplatne instrukcije djeci s područja naše općine.

Što se tiče dijela pitanja o mojoj funkciji u SDP-u i je li se što promijenilo, je. Na izborima za Predsjedništvo SDP-a 2024. godine dobila sam, uz europarlamentarku Biljanu Borzan, najviše glasova te time postala potpredsjednica SDP-a Hrvatske. Samim time dobila sam daleko veći legitimitet nego što sam imala unutar stranke. Članovi SDP-a očekivali su da ću se kandidirati za predsjednicu stranke, međutim, to bi značilo da, ako bih pobijedila, morala bih se preseliti u Zagreb jer se takva funkcija ne može obavljati dislocirano, to je političko središte Hrvatske. Jednostavno moraš biti svaki dan u Zagrebu, što meni ne odgovara.

Znači li to da ćete od mještana Njivica i Omišlja u svibnju na povjerenje zatražiti i četvrti mandat?

Još sam u rujnu, za vrijeme kampanje i tih unutarstranačkih izbora, javno na jednoj televiziji na pitanje o kandidaturi za predsjednicu stranke rekla da neću iznevjeriti Omišalj, pritom misleći na općinu Omišalj. Omišljani i oni bliski meni su već tada shvatili da neću otići iz Omišlja. Bilo bi jako teško na taj posao putovati svaki dan u glavni grad. Ovako putujem tri puta tjedno, odradim posao za koji sam plaćena u Hrvatskom saboru i vratim se u Općinu ili u svoju kuću na Pušći. Za mene je, inače, to najljepša ulica. Vjerovali ili ne, često ni ne spavam u Zagrebu jer, jednostavno, moj dom je Omišalj. Već sam, dakle, u rujnu prelomila i kad sam sagledala do kud sam stigla s projektima koje sam obećala mještanima, pa ako govorimo i o prioritetnom projektu gradnje dječjeg vrtića u Njivicama, onda sam shvatila da sam cijeli mandat nažalost potrošila boreći se s administracijom i papirima. Shvatila sam da kao omišaljska načelnica imam još posla. Razgovarala sam, potom, s ljudima oko sebe, u predstavničkom tijelu, s ljudima koje svakodnevno susrećem i koji mi daju podršku, a koji su, naprosto, to očekivali od mene. Odlučila sam pokušati još jednom tražiti povjerenje svojih mještana, a na njima je odluka.

Pravednost, beskompromisnost, poštovanje i uvažavanje

Na što, onda, stanovnici Omišlja i Njivica mogu računati ako Vam poklone povjerenje?

Neću ovdje iznositi i reklamirati svoj program jer bi to bilo nepravedno prema drugim kandidatima, no ono na što ljudi mogu računati je da ja ostajem ja, takva kakva jesam. Možda, odnosno sigurno oštra, ali prije svega s namjerom biti pravedna i u svim zakonskim okvirima koji postoje. Ni jedan čovjek ne treba biti u lošijoj početnoj poziciji i imati manje šanse i priliku od nekoga drugog ma o čemu se radilo. Želim da ljudi budu sigurni i uvjereni da su njihove startne pozicije jednake, o čemu god da se radilo: o upisu u vrtić, o dobivanju stipendije, mogućnosti izgradnje kuće ili donošenju prostornog plana... Pravila za svih moraju biti jednaka.

Drugo, ono što je moje opredjeljenje je borba za javno dobro. To je moj posao, moj poziv i, čak i da nisam načelnica,

to je jednostavno moj stav. Ustavom je propisano da je privatno vlasništvo neotuđivo. To je točno i to poštujem, no ono na čemu inzistiram kao građanin je da je isto tako i javno dobro neotuđivo i nepovredivo i da svi zajedno o tome moramo jako dobro skrbiti. Tu zaista nemam nikakve kočnice i zaista sam beskompromisna kada se radi o očuvanju javnog dobra.

Treće se tiče onoga što su mi građani povjerili, a to je njihov novac. Tu sam kao kobac, bdijem nad tim javnim novcem. Mislim da će se svi načelnici prije mene složiti da je to odgovornost kakvu se ne može opisati prije no što sjedneš u ovaj stolac. Svaki dan susrećeš ljude s čijim novcem raspolažeš, o čijem novcu odlučuješ. Hoćeš li ga dati za šalicu kave, za ručak s nekime u restoranu ili ćeš izgraditi nešto za njegovu djecu. To je zaista velika odgovornost koju se ne može pojmiti niti kaznenom odgovornošću. To je nešto što čovjek ili ima ili nema u sebi.

Postoji li neki osobni neostvareni cilj koji biste voljeli realizirati u budućnosti?

Svakako doktorat koji je još uvijek zamrznut i toliko na čekanju da je čak i kredit za njega već otplaćen. Što sam zaposlenija i angažiranija to imam manje koncentracije za čitanje i naprosto se bojim kako ću, kada dođe vrijeme odluke (jer nije pitanje hoću li ga završiti, već samo kada), povratiti tu koncentraciju. To je moja neostvorena želja koja se sasvim slučajno zaustavila kada sam postala načelnica, što ni u snu nisam mislila da je toliko vjerojatno. Znam neke poznate političare koji su završili doktorat tek kada su postali političari, no ja vam garantiram da to nije tako jednostavno kako izgleda (smijeh).

I za kraj, kako biste željeli da Vas građani pamte po završetku ovoga mandata?

Samo kao pravednu, kao čestitu. Voljela bih da me poštuju jednako kao što ja svih njih poštujem, sa svim vrlinama i manama jer svi smo mi različiti. Svi radimo najbolje što znamo, najbolje što možemo u okolnostima koje nas zateknu. Jedni o drugima ne znamo pune informacije da bismo mogli suditi o djelima i u tom smislu mislim da je međusobno poštovanje jedino što bilo tko od nas treba tražiti jedan od drugoga. Poštovanje kao čovjeka koji će tu ostati živjeti do kraja života. Mala smo zajednica i trebamo se držati zajedno, s međusobnim poštovanjem i uvažavanjem. (E.J.)

TZO OMIŠALJ

Vođene šetnje sa startom u Omišlju tijekom svibnja

Postoji li bolji način od šetnji za istovremeno kretanje i opuštanje? Turistička zajednica općine Omišalj zna odgovor na to pa je, u suradnji s *Hike Krk Infinity Sport*, najavila dvije vođene šetnje iz Omišlja. – Ove okrepljujuće šetnje, osmišljene su kao spajanje tjelesne aktivnosti s istraživanjem okoline, potičući holistički pristup zdravlju. Uz početne vježbe istezanja i dinamičnu šetnju, sudionici će zaroniti i u umjetnost tehnika disanja te informativni razgovor s našim iskusnim vodičima koji će im istaknuti važnost kretanja u promicanju zdravog načina života i njegov značajan utjecaj na lokomotorni sustav, poručila je direktorica TZO Omišalj Andrea Orlić Čutul.

Sudjelovanje u šetnjama je besplatno, no broj sudionika ograničen pa je potrebno prijaviti se na e-mail info@visit-omisalj-njivice.hr ili telefon **+385 51 846 243**. Turistička zajednica općine Omišalj poziva sve zainteresirane, od iskusnih šetača do početnika, da im se pridruže u otkrivanju važnosti i dobrobiti pokreta.

PROGRAM

1. ŠETNJA

Nedjelja, 4. svibnja 2025., 10 sati

Ruta: uz more, obalnom šetnicom prema naselju Mali Kijec, kroz stari grad Omišalj i natrag na Rivu Ivana Pavla II.

Start/cilj: Omišalj, Riva pape Ivana Pavla II., kod spomenika „Privez“

Dužina: 7,30 km

2. ŠETNJA

Nedjelja, 11. svibnja 2025., 10 sati

Ruta: uz more, obalnom šetnicom prema naselju Mali Kijec, kroz stari grad Omišalj i natrag na Rivu Ivana Pavla II.

Start/cilj: Omišalj, Riva pape Ivana Pavla II., kod spomenika „Privez“

Dužina: 7,30 km

3. ŠETNJA

Nedjelja, 18. svibnja 2025., 10 sati

Ruta: uz more, obalnom šetnicom prema naselju Mali Kijec, kroz stari grad Omišalj i natrag na Rivu Ivana Pavla II.

Start/cilj: Omišalj, Riva pape Ivana Pavla II., kod spomenika „Privez“

Dužina: 7,30 km

OMIŠALJ & NJIVICE

Uskrs Easter

<p>10.04.</p> <p>NJIVICE 18:00-20:00 PLACA / MAIN SQUARE</p> <p>OLIVE & WINE Radionica pletenja maslinovih grančica Olive-branch-knitting workshop</p>	<p>14.04.</p> <p>NJIVICE 18:00-20:00 PLACA / MAIN SQUARE</p> <p>WOOL & WINE Radionica filcanja jaja Easter egg-felting workshop</p>
<p>20.04.</p> <p>OMIŠALJ 10:30 ŽUPNA CRKVA U.B.D. MARIJE PARISH CHURCH OF THE ASSUMPTION OF THE BLESSED VIRGIN MARY</p> <p>Svečana sveta misa i podjela uskrne pince Holy mass and distribution of pinca sweet Easter bread</p>	<p>20.04.</p> <p>NJIVICE 10:30 ŽUPNA CRKVA R.B.D. MARIJE PARISH CHURCH OF NATIVITY OF THE BLESSED VIRGIN MARY</p> <p>Svečana sveta misa i podjela uskrne pince Holy mass and distribution of pinca sweet Easter bread</p>
<p>21.04.</p> <p>OMIŠALJ 11:30 PLACA / MAIN SQUARE</p> <p>Uskrni doručak u Omišlju Easter breakfast Glazbeni nastup „Vokalni studio Rijeka“ Concert</p>	<p>21.04.</p> <p>NJIVICE 11:30 PLACA / MAIN SQUARE</p> <p>Uskrni doručak u Njivicama Easter breakfast Glazbeni nastup „Trio G-dur“ Concert</p>

Logos: OMIŠALJ NJIVICE, KRK, KVARNER, OMIŠALJ

ODRŽANA NOĆ MUZEJA U GALERIJU „LAPIDARIJ“

Manifestacija *Noć muzeja*, u petak je, 31. siječnja, nakon dugo godina obilježena i u Omišlju, otvorenjem samostalne izložbe „Oblik, linija, crtež, stablo, nebo, korijen, prsti, dlan, strast, mir, ponovo“ akademskog umjetnika Ivana Midžića. Kustosica izložbe Sonja Švec Španjol pobrinula se da se, osim otvorenja izložbe, tijekom večeri održi i niz popratnih sadržaja namijenjenih svim generacijama. – Tema ovogodišnje 20. *Noći muzeja*, „Muzeji – vidljivi i nevidljivi“ pokazala se idealnom za uključivanje Galerije „Lapidarij“ u manifestaciju *Noć muzeja*, s obzirom na to da „Lapidarij“ trajno čuva kulturna dobra povezana s bogatom povijesti i baštinom Omišlja te istu spaja sa suvremenom umjetnošću, organizirajući likovne izložbe kvalitetnih hrvatskih suvremenih umjetnica i umjetnika u vlastitom izložbenom prostoru. Upravo se spoj prošlosti i sadašnjosti pokazao kao najbolje rješenje za istovremeno njegovanje i čuvanje lokalne baštine i povijesti, ali i promoviranje suvremenih

hrvatskih umjetnica i umjetnika. Galerija „Lapidarij“ predano radi na što većoj vidljivosti i zastupljenosti u javnom prostoru kroz razvoj i njegovanje komunikacije s lokalnom zajednicom te osmišljavanje kvalitetnih i raznovidnih umjetničkih programa namijenjenih svim generacijama, kazala je Švec Španjol.

Umjetnički program za sve generacije

Program je, u sklopu manifestacije, obuhvatio niz raznolikih aktivnosti namijenjenih svim generacijama. Sve je počelo predstavljanjem samostalne izložbe eminentnog i svestranog akademskog umjetnika Ivana Midžića kojom se ukazalo na često nevidljiv, kompleksan, ali i bogat i raznolik rad umjetnika te pružalo vizualno, umjetničko i edukativno iskustvo. Izložba je dodatno proširena razgovorom s umjetnikom kojeg je moderirala kustosica, a u koji su se mogli uključiti svi prisutni. Posjetitelji su imali priliku detaljnije saznati što sve stoji u pozadini njegovoga stvaralačkog rada, odakle crpi inspiraciju, kako odabire materijal/medij/tehniku u kojoj stvara, koliko traje sama izrada rada, koliko je važno izlaganje za umjetnike te mogu li umjetnici živjeti isključivo od svog umjetničkog rada, zašto je autor izabrao upravo umjetnost kao svoj životni poziv, koji su najveći izazovi, a što najveće blagodati djelovanja u području likovne umjetnosti.

Raspravljalo se o elitizmu u umjetnosti, umjetničkom istraživanju, eko tehnologiji, a umjetnik je podijelio i svoja iskustva s uključivanjem laika u svoja umjetnička djela, progovorio o svom protestu i apsurdnosti natječaja te svom alter egu.

Također, posjetitelji su mogli ispuniti anonimnu anketu koja se sastojala od pitanja putem kojih će organizatori dobiti povratne informacije i dojmove o izložbi, ali i relevantne informacije koliko su kulturno-umjetnički sadržaji važni za njih, koliko ih redovno konzumiraju i što bi ih dodatno privuklo da redovitije posjećuju izložbe.

Šuma i Omišalj

Održana je i likovna igra za djecu pod nazivom „Šuma i Omišalj“ koja je spojila inspiraciju umjetnika Ivana Midžića i ljepote i znamenitosti grada Omišlja kroz likovni izričaj i doživljaj djece. Najmlađi su posjetitelji imali priliku nacrtati najdraže lokacije u Omišlju, smjestiti ih u jednu gustu šumu i tako povezati s motivima s izložbe Ivana Midžića te podijeliti svoje dojmove zašto vole Omišalj i po čemu je on za njih poseban. Na taj su način maleni pronašli vlastitu inspiraciju, napravili poveznicu između izložbe i svoga mjesta te se likovno izrazili i još više povezali s likovnošću i kreativnošću. Svi su dječji radovi prezentirani posjetiteljima, kao i na Facebook stranici Galerije „Lapidarij“, a za njih su nagrađeni i malim znakom pažnje. (E.J.)

SVJETSKI DAN ČITANJA NAGLAS

Povodom obilježavanja Svjetskog dana čitanja naglas, 5. veljače 2025., nacionalna kampanja „Čitaj mi“ predložila je kreiranje programa u domu, školi, uredu, knjižnici i na javnim mjestima, kako bi se i ove godine što više ljudi priključilo svjetskoj zajednici promicanja čitanja.

Svjetski dan čitanja naglas 2010. godine pokrenula je organizacija *LitWorld* kako bi svijetu pokazala da pravo na čitanje i pisanje pripada svima. Čitanje naglas ključna je metoda za razvijanje čitateljskih navika, uspjeh u stjecanju znanja i vještina,

razvijanje vještine slušanja, obogaćivanje rječnika te razvoj mašte. Samo 15 minuta glasnog čitanja dnevno pomaže djetetovu cjelokupnom razvoju. Tim povodom održana je radionica na redovnom programu Knjižnice „Vid Omišljanin“, *Pas u knjižnici*. Na radionici su djeca s pomoću „Karata pričalica“ i „Kockica pričalica“ kreirali svoje vlastite priče koje su potom ispričali prisutnima. Bilo je jako zanimljivih kreacija, a mašta je učinila i nemoguće mogućim. Neke priče bile su smiješne tako da je Svjetski dan čitanja naglas obilježen glasnim čitanjem, pričom i smijehom. (B.Č.)

KNJIŽNICA „VID OMIŠLJANIN“ U 2024. GODINI

Knjižnica „Vid Omišljanin“ započela je rad u 2024. godini s fondom od 11.634 sveska knjiga od čega 8.586 za odrasle i 3.048 za djecu, 25 video DVD-a te 3 glazbena CD-a. Tijekom 2024. godine nabavljena su ukupno 1192 sveska knjiga od čega 687 svezaka za odrasle i 505 za djecu. U odnosu na prethodnu, 2023. godinu, nabava knjiga je veća za 37 posto. Prema načinu nabave 71 posto se odnosi na kupnju redovitim sredstvima, 25 posto na kupnju sredstvima otкупа MKM i 4 posto na dar.

U razdoblju od 23. rujna do 8. listopada 2024. provedena je redovita revizija knjižničnog fond. Otpisano je 1.147 svezaka knjiga od čega 1.020 za odrasle i 127 za djecu.

U Knjižnicu „Vid Omišljanin“ upisano je ukupno 66 novih članova, a 190 članova kojima je Knjižnica „Vid Omišljanin“ matična je obnovilo članstvo, što iznosi ukupno 256 članova upisanih tijekom 2024. Ostalih važećih članstava u 2024. bilo je 90, što iznosi ukupno 346 članova. Knjižnicu je aktivno koristilo 295 matičnih članova te još 131 član upisan u ostale granke i odjele Gradske knjižnice Rijeka, što iznosi ukupno 426 aktivnih članova. Od navedenih 346 aktivnih matičnih članova Knjižnice „Vid Omišljanin“, djece je 146 ili 43 posto, a odraslih 200

5b razred

Dramske igre – starija grupa

Tečaj engleskog jezika

ili 57 posto. Upisom u Knjižnicu „Vid Omišljanin“ svi članovi mogu koristiti i sve druge odjele i ogranke Gradske knjižnice Rijeka i obrnuto.

Tijekom 2024. godine posuđen je 5.591 svezak knjiga. Produženja roka posudbe bilo je za 2502 sveska knjiga, što iznosi ukupno 8093 sveska posuđenih knjiga. Zabilježeno je 5.177 posjetitelja Knjižnici. U prostoru Knjižnice zabilježeno je 728 korištenja novina te 1003 sveska knjiga. Korištenje novina i korištenje ostale građe u Knjižnici bilježi rast u odnosu na 2023. godinu za 48 posto.

Osim same posudbe građe, korisnicima su na raspolaganju i računala za pretraživanje interneta te mogućnost ispisa. U ponudi je i jedno računalo s jedinicom za slijepe i slabovidne.

Održan je niz programskih aktivnosti

Treba istaknuti kontinuirano održavanje čitavog niza programskih aktivnosti, kako tijekom godine tako i u ljetnim mjesecima te je broj od 114 održanih programskih aktivnosti s čak 1331 sudionikom.

U redovne programe „Vida Omišljanina“, koji se održavaju tijekom cijele godine, ubrajaju se programi Pssst... priča!, Čitateljski klub te Pas u knjižnici,

suradnja s Centrom za aktivnosti i terapije uz pomoć životinja „Moj prijatelj“.

Povremeno se provode programi *Jutro u knjižnici*, *Početni tečaj engleskog jezika* za osobe starije životne dobi, a od izvanrednih programa spomenimo književni susret s Ksenijom Grozdanić u sklopu Tjedna dobre dječje knjige, Predstavljanje zbirke priča „Brošurica“ u suradnji s Centrom za kreativno pisanje – Rijeka, u povodu manifestacije Noć knjige pričaonica i likovna radionica „Miš lavljeg srca“, ciklus video-radionica za djecu od 10 do 14 godina u suradnji s udrugom Filmaktiv Rijeka, Dramske igre za djecu, radionice kreativnog pisanja Karme Špoljarić, predstavu za više razrede osnovne škole Teatra Tirena „Mreža“, autore u gostima, besplatan upis učenika 5. razreda kojeg financira Općina Omišalj, recital „Od Marulića do naših dana i monodramu „Žena s 1000 lica“ u suradnji s Otvorenim kazalištem Omišalj.

Sa svim redovnim aktivnostima nastavlja se i dalje u 2025. godini, a o povremenim i izvanrednim programima svi će korisnici biti na vrijeme obaviješteni. (B.Č.)

Pas u knjižnici

VOLIMO PRIČE JER...

U Knjižnici „Vid Omišljanin“ u prosincu je održana druga radionica kreativnog pisanja pod vodstvom književnice Karme Špoljarić. Naziv ove radionice „Volimo priče jer...“ odmah otvara široku lepezu odgovora, odnosno pristupa priči, jer svatko je od nas drugačiji. To se je pokazalo i kroz samu radionicu. Osam žena na osam je različitih načina pristupalo istoj temi. Svakog su dana dobile isti zadatak koji je rezultirao različitim pričama. Teme koje su dobile kao zadatak bile su: što nam govore boje, darovi pod borom, svaka fotografija ima svoju priču, recept za sreću, priča na dar. U pet dana nastalo je četrdeset priča. Svaka je priča pročitana svim polaznicama i potom su zajedno s mentoricom komentirale što im se u priči sviđa, a što bi se moglo doraditi. Rad je bio jako intenzivan, ali konstruktivan tako da su sve polaznice bile oduševljene rezultatima. Većina ih nije vjerovala da mogu kreirati toliko priča u samo pet dana.

Evo kako je jedna od polaznica doživjela radionicu: „Za mene je ovo bilo nezaboravno iskustvo. Ako netko misli da je lako napisati priču u zadanom roku, uz zadane smjernice i to pet dana zaredom - jako se vara. Djelomično sam uspjela. Otprilike svaki drugi dan. Ali napravila sam taj mali korak prema nečem novom, otišla u kreaciju, kako nam je to mentorica ponajvaljala. Ono što me najviše fasciniralo na ovoj radionici je kako nastaju toliko različite priče,

različitih tema, različitog stila. Vrlo brzo se stil progura u prvi plan. A na stil u književnosti sam oduvijek bila slaba. Još fascinantnije od raznolikosti koju smo stvarale ove dane je energija koja je nastala u grupi. Kako osam žena, različitih godina, obrazovanja, iskustava može napuniti knjižnicu dobrom energijom. Kroz smijeh, kroz suze, kroz pisanu riječ. Ona koja nas je vodila ovih pet dana, sasvim sigurno zna što radi.“ (B.Č.)

KAZALIŠNE PREDSTAVE U DRUŠTVENOM DOMU

U prvim proljetnim mjesecima Omišljani i Njivičari mogli su uživati u zanimljivim kazališnim predstavama koje je za njih besplatno organizirala Općina Omišalj.

Prvog dana proljeća u Društvenom je domu gostovalo *Kazalište Moruzgva* s predstavom „Prekid preko veze“. Radi se o europskoj hit komediji renomiranoga francuskog autora, redatelja i glumca Tristana Petitgirarda, dobitnika prestižne Moliereove nagrade. – U ovo užurbano doba, posebice u velikim gradovima gdje je vrijeme od suštinske važnosti, pojavili su se novi načini pronalaženja partnera. Od sada, oni koji traže srodnu dušu (ili druženje za jednu noć) prolaze kroz „Speed Dating“, „Quiet Dating“, pa čak i susrete putem web kame-re. Ovi „poluparovi“, koji stavlju sudbinu na čekanje, rezultirali su mnoštvom veza, često prolaznih. Također je i više prekida. I, iako neki sada znaju kako zvesti u 7 minuta, još uvijek je teško reći: „Gotovo je!“ Stoga

je došla ideja o romantičnoj komediji o prekidu... točnije, post-romantičnoj komediji. Prekid veze je sastavni dio ljubavne priče iako je to njen kraj. Bez obzira na to što nije vodič za raskid, ova predstava je prije svega prilika da se smijemo sebi i našim teškoćama u ugađanju i komunikaciji jedni s drugima. Ne zaboravljajući da se uvijek zahvaljujući prekidu može roditi nova ljubav, poručio je autor.

Tjedan dana kasnije na rasporedu je bila predstava „Slučajni susret u seks-shopu“ *Teatra Rugantino*, u režiji Saše Broz. Predstava, u kojoj glume Ivana Boban i Davor Svedružić, pred gledateljice i gledatelje dovodi ispovijesti prepoznatljivih likova, njihove muke i maštarije, skrivene misli i želje. Jesu li danas mogući autentični i iskreni odnosi? Zašto ima toliko samaca? Zašto se više ne možemo vezati? Jesmo li se previše otuđili jedni od drugih? Tko danas uopće kupuje u sex-shopu? I zašto? To su tek neka od pi-

tanja koja se postavljaju u predstavi. – Nagli razvoj tehnologije, bijeg u virtualni svijet i posljedice pandemije doveli su nas do još jedne pandemije: pandemije usamljenosti. Dvoje usamljenih, otuđenih i neshvaćenih ljudi, u komadu nazvanih *Muškarac i Žena*, propituju nijanse muško-ženskog odnosa iz pozicije njihovih osobnih priča. Što danas predstavlja i postoji li ravnopravnost spolova, kakve mogu biti posljedice forsiranja političke korektnosti i koja je uloga različitih pokreta poput #metoo-a u takvoj konstelaciji, pita se renomirana dramska, operna i TV redateljica Saša Broz.

Početak svibnja ljubitelji kazališta očekuje još predstava u režiji Marka Torjanca „Tere i Luce“, *Kazališta Planet Art*, u kojoj glume Anja Šovagović Despot i Nataša Janjić Medančić, a za najmlađe je početkom travnja na programu predstava „Sunčasta“ *Malog teatra*.

ŽENA S 1000 LICA

U Knjižnici „Vid Omišljanin“ 19. prosinca 2024. godine izvedena je monodrama „Žena s 1000 lica“ koju je izvela predsjednica i članica Otvorenog kazališta „Omišalj“ Ratka Višnić.

Predstava kroz presjek vrlo moćnih i različitih monologa odaje počast svim snažnim ženama u književnosti: od antičke Antigone do moderne Jessie Cates, uz znakovitu potporu svim margina-

liziranim ženama te dašak humora uz gospođu Ministarku i Goge Bjondinu, istovremeno vozeći slalom između nepovoljnih Queaneuovih stilskih vježbi. Dobra suradnja Otvorenog kazališta „Omišalj“ i Knjižnice „Vid Omišljanin“ i ovog je puta urodila plodom. Zanimljiva i moćna izvedba zadivila je sve prisutne koji su na završetku poželjeli da još nije kraj te zamolili glumicu za novu, možda i proširenu izvedbu u nekom novom terminu. (B.Č.)

MJEŠOVITI ZBOR KUD-A „IVE JURJEVIĆ“ IMA NOVU DIRIGENTICU

Mješoviti zbor omišaljskoga Kulturno-umjetničkog društva „Ive Jurjević“ od jeseni ima novu dirigenticu, Anu Glasnović. Iako mlada, Ana ima puno glazbenog iskustva, ambiciozna je, organizirana i, kako doznajemo, omišaljski su pjevači s njome izuzetno zadovoljni.

Ana je svoje prve glazbene poduke dobila sam Osnovnoj školi Hreljin gdje je završila opće obrazovanje. Uz to, završila je Osnovnu glazbenu školu „Ivan Matetić Ronjgov“ u Rijeci, nakon koje je upisala Srednju glazbenu školu. Iste je godine upisala studij Glazbene pedagogije na Muzičkoj akademiji te 2024. godine diplomirala Glazbenu pedagogiju također na Muzičkoj akademiji u Puli. Pjevala je u ženskoj klapi *Hreljin*, u grupi *Putokazi* te KUD-u *Sloga*. Uz to je vodila Dječji pjevački zbor *Praputnjarski slavići*, a danas radi u Glazbenoj školi u Delnicama i Srednjoj školi Andrije Ljudevita Adamića kao profesorica klavira i glazbene umjetnosti. Uz omišaljski zbor, voditeljica je i Klape *Kaštadi*.

– Dolazak na probe svih članova je redovit, radi se kvalitetno i za nepunih mjesec i pol, 14. prosinca pod vodstvom maestre Glasnović održali smo Božićni koncert u našoj cr-

kvi. Tradicionalni koncert održali smo pokraj godine i u Njivicama, u Društvenom centru „Kijac“, a gost na koncertu bila je Klapa Kaštadi iz Poljica, doznali smo od voditeljice sekcije Dragice Vukušić. Prenijela nam je i planove za 2025. godinu: zbor će nastaviti s redovitim probama te savladati novi repertoar, u svibnju planiraju održati tradicionalni Mali ljetni koncert na vidikovcu Vele steni, prijavit će se na susret zborova u Hrvatskom Leskovcu „Les festival“, u lipnju će organizirati susret zborova „Zakantajmo skupa“ na koji će pozvati goste, prijavit će se na manifestaciju „Mi pjevamo“ u Ljubljani i Postojni koja se održava u listopada i na kojoj sudjeluju zborovi iz cijelog svijeta, sudjelovat će na susretima u Istarskoj

i Primorsko-goranskoj županiji te krajem godine, tradicionalno, održati dva koncerta u svojoj općini.

Poziv novim članovima

Također, iz KUD-a pozivaju sve one koji vole pjevati da im se priključe i postanu novi članovi zbora. Čeka ih zanimljivo glazbeno putovanje uz zajedničku strast prema glazbi i zbornome pjevanju. – Pridružite nam se na probama, upoznajte nove ljude i zajedno stvorimo nove melodije, poručuju.

Dodajmo da se probe zbora održavaju jednom tjedno, srijedom, no po potrebi prije nastupa i petkom, u prostoriji na Hrvaskom. (E.J.)

NAJAVA

FESTIVAL FOLKLORA OTOKA KRKA U OMIŠLJU

Ove se godine obilježava 90. obljetnica od utemeljenja Festivala folklor ota Krka, najstarije takve manifestacije u Hrvatskoj, koji je davne 1935. godine, 16. kolovoza, održan baš u Omišlju na Placi i to radi očuvanja kulturne baštine i turističkih potreba. Dvije godine kasnije, 1937., održano je treće izdanje Krčkog festivala na području Mekotini poviše Pesje, uz samo more. Kako je zabilježeno u povijesnim izvorima i na fotografijama, odaziv je bio velik: iz Sušaka su pristigla dva broda izletnika, uz velik broj omišaljskih, ali i ostalih turista iz drugih krčkih središta, a sa svih strana otoka pristigli su sudionici Festivala. Za organizaciju oba Festivala posebno su bili zaslužni Ive Turato Mešter, Ive Jurjević (po kojem danas ime nosi omišaljsko kulturno društvo) i Anton Albaneže Giler.

Poklopilo se da je ove godine upravo Omišalj domaćin njegova 69. izdanja (Festival se održavao kontinuirano, izuzev ratnih i poratnih godina te pandemije), što znači da će 14. i 15. lipnja starom gradskom jezgrom prodefilirati i na Placi *zakantat*, *zasost* i *zantecat* 400-tinjak malih i velikih zaljubljeni-

ka u krčku tradiciju i narodnu baštinu koji predano čuvaju od zaborava našu bogatu folkloru baštinu. Upravo zahvaljujući njima Krčki je tanac 2010. godine stekao status nematerijalnoga kulturnog dobra Republike Hrvatske, a 2009. Dvoglasje tijesnih intervala Hrvatskog primorja i Istre upisano je na UNESCO-vu listu svjetske nematerijalne baštine.

Pripreme za Festival već su počele: načelnica Mirela Ahmetović imenovala je festivalsko vijeće koji čine predsjednica Općinskog vijeća Dunja Mihelec, direktorica TZ Općine Omišalj Andrea Orlić Čutul, predsjednik KUD-a „Ive Jurjević“ Davor Vitezić, predsjednica FD-a „Njivice“ Rozalija Lesica, predstavnici Društva za poljepšavanje Omišlja Ines Boban-Štiglic, Marija Kovačević, Tihomira Stepinac Fabijanić, Nikola Dujmović i iz Upravnog odjela Općine Omišalj Jelena Bigović. Zadatak im je utvrditi plan i program Festivala te, uz Upravni odjel Općine Omišalj, voditi brigu o realizaciji planiranoga dvodnevnog programa u kojem će nastupiti starije i mlađe folklorne skupine. Za sad su održana tri konstruktivna sastanka. (E.J.)

sopile.app – Nova era za tradicijsku glazbu otoka Krka

Početak godine Udruga sapa i kantura otoka Krka predstavila je inovativnu mobilnu aplikaciju *sopile.app*, prvu digitalnu platformu za edukaciju mladih. Udruga se, među ostalim, zalaže za njegovanje i promicanje jedinstvenog zvuka sopila, a ovom aplikacijom predstavljaju novu eru za tradicijsku glazbu otoka Krka i značajan iskorak u približavanju ovoga instrumenta široj publici.

Aplikacija SOPILE je zabavna i edukativna aplikacija koja korisnicima omogućuje sviranje virtualnoga glazbenog instrumenta sopile uz pomoć pametnog telefona. Može se koristiti otvaranjem preglednika ili preuzimanjem na stranici *sopile.app* (verzija 2.0.2)

Uz *sopile.app* korisnici mogu pristupiti edukativnim materijalima, slobodno svirati ovaj glazbeni instrument te svirati tradicijske melodije otoka Krka.

Najzaslužniji za ovu hvalevrijednu inicijativu i realizaciju su Andro Manzoni (ideja, dizajn i razvoj aplikacije), Gianluca Elia (glavni programer), Noel Šuran (savjetovanje), Marijan Orlić Senkić (mala sopila), Darko Dujmović (velika sopila), Kristijan Vasilčić (studijski inženjer) te Josipa Cvelić (digitalne ilustracije). – Vjerujemo da će ova aplikacija biti neprocjenjiv izvor za glazbenike, edukatore i kulturne organizacije koje strastveno žele održati tradiciju sopila na životu. Hvala svima na kontinuiranoj podršci u njegovanju naše bogate glazbene baštine, poručili su kreatori.

Dodajmo i da su podršku za razvoj aplikacije dobili i od Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske Unije, Općine Punat, Marine Punat Grout, Etno kuće Kornić, Ustanove Ivan Matetić Ronjgov, Folding House Productions, Etnografskog muzeja Istre, Centra za nematerijalnu kulturu Istre i udruge Kreativni Krk.

RAZGOVOR

RAZGOVOR S POVODOM

Sonja Švec Španjol, povjesničarka umjetnosti, viša kustosica i muzeologinja

Veseli me velik interes lokalne publike za suvremenu umjetnost

Prošle se godine viša kustosica i muzeologinja Sonja Švec Španjol pobrinula da Omišljani i njihovi gosti imaju zanimljiv umjetnički, odnosno likovni sadržaj u galerijama na Placi. Tim povodom, s njom smo razgovarali o interesu publike za suvremenu umjetnost u našem mjestu, što je sve potrebno za organizaciju jedne takve izložbe, ali i koje nam izložbe priprema ovoga proljeća i ljeta te koja je njezina poveznica s Omišljem.

Iza nas je godina u kojoj ste, kao viša kustosica i muzeologinja, Omišljanima i njihovim gostima donijeli zanimljiv, bogat i raznovrstan kulturno-umjetnički sadržaj. U dvije galerije smještene

u staroj gradskoj jezgri, „Lapidariju“ i „Loži“, od proljeća do jeseni izmjenjivale su se likovne izložbe i izlagali su umjetnici vrijedni pažnje, a sve su izložbe bile iznimno dobro posjećene. Možete li ukratko rezimirati što smo sve mogli vidjeti?

Program izložbi u 2024. godini je bio koncipiran tako da lokalnoj publici i turistima ponudimo raznolik, bogat i značajan program izložbi koji istovremeno ukazuje na bogatstvo i raznolikost suvremenih hrvatskih umjetnica i umjetnika različitih generacija te ujedno educira i informira javnost o relevantnim temama, ali je istovremeno i likovno iznimno raznolik i zanimljiv široj publici. Nastojala sam objediniti umjetnike različitih generacija i stupnja etabliranosti – od mladih koji tek stasaju na likovnu scenu pa sve do srednje i starije generacije imena koja su poznata široj javnosti. Ujedno sam vodila računa da dovedemo umjetnike iz cijele

Hrvatske, ali i predstavimo i podržimo lokalne autore kroz širok spektar tema, tehnika i autentičnih likovnih rukopisa. Program izložbi u 2024. godini započeli smo grupnom izložbom ilustracija pod nazivom „Neustrašive žene“ koju smo otvorili 17. svibnja povodom Duhovskog utorka, Dana Općine Omišalj. Izložba je obuhvaćala stotinu ilustracija značajnih žena iz hrvatske prošlosti i sadašnjosti te je zbog opsega radova bila predstavljena u obje galerije. Portretne ilustracije neustrašivih žena izradile su 23 suvremene hrvatske ilustratorice koje je selektirala Ivana Glavaš, inicijatorica projekta i vlasnica nakladničke kuće *Iris Illyrica*. Ovom izložbom nastojali smo ukazati na značajne žene iz područja znanosti, kulture i sporta koje su od samih početaka naše povijesti do danas ostavile neizbrisiv trag te vlastitim nesebičnim djelovanjem doprinijele razvitku naše zemlje. Riječ je o izložbi koja je postigla ogroman uspjeh te je tijekom 2022. i 2023. godine proputovala zemljom i bila ugošćena

u čak 21 grad u diljem Hrvatske. U lipnju smo otvorili dvije samostalne izložbe – izložbu „Zelenije“ etabliranog zagrebačkog umjetnika Damira Facana-Grdiše u Galeriji „Lapidarij“ te izložbu „Godišnji“ mlade zadarske umjetnice Marine Čorić u Galeriji „Loža“. Oboje umjetnika njeguje specifičan i prepoznatljiv likovni rukopis, a povezuju ih morske teme – snaga neopisive prirode mora i oceana u akvarelima Damira Facana-Grdiše i tema godišnjeg odmora tj. ljetovanja koje najčešće provodimo na našoj obali u akrilima na papiru Marine Čorić. U srpnju su posjetitelji u Galeriji „Lapidarij“ mogli razgledati izložbu bjelovarske umjetnice Ivane Barišić Tomšić koja godinama gradi i razvija ciklus slika većeg formata te crteža intimnog formata, objedinjujući ih relevantnom, toplom i neposrednom temom portretiranja vlastite djece. Paralelno smo u Galeriji „Loža“ predstavili recentni ciklus lokalne umjetnice Nevene Živić koja kroz vlastito slikarstvo spaja ručni vez inspiriran djetinjstvom provedenim u Baranji te otvoren i intenzivan kolorit jarkih i vedrih boja potaknut životom u Rijeci. Program izložbi završili smo otvorenjem prve samostalne izložbe mlade lokalne umjetnice Ive Starac koja se predstavila iznimno snažnim i dojmivim ciklusom slika u kombiniranoj tehnici pod nazivom „Pejzaž sjećanja“, a posjetitelji su mogli razgledati izložbu tijekom kolovoza u Galeriji „Loža“.

Kvaliteta umjetničkog rada u prvome planu

Kako procjenjujete interes publike za suvremenu umjetnost u našem mjestu? I, s time povezano, kako birate program, odnosno umjetnike i predstavljate njihova opusa publici, u ovom slučaju mještanima Omišlja i Njivica? Kojim se kriterijima vodite?

Moram iskreno reći da sam ostala vrlo ugodno iznenađena velikim interesom lokalne publike za izložbe koje smo organizirali. Svaki put kada dođem u novu sredinu, ne znam što očekivati, jer je svaka sredina drugačija i nosi svoje specifičnosti. Uvijek pažljivo osluškujem okolinu kako bih uvidjela kako reagiraju, što im se sviđa, što im smeta te što ih interesira. Od prve izložbe koju sam organizirala u Omišlju dočekana sam vrlo topla i otvorenih ruku, reakcije publike su bile i više nego pozitivne na izložbe koje smo organizirali i ta dinamika se nastavila tijekom cijelog ljeta. Bilo mi je zanimljivo upoznati posjetitelje, odgovoriti na njihova pitanja i poslušati njihove dojmove o videonome. Kada organiziram izložbe, moj primarni i nezaobilazni kriterij kod odabira autora i izložbi je kvaliteta umjetničkog rada. Naime, cilj mi je približiti umjetnost široj javnosti, a ne ih dodatno distancirati od

likovnosti, koja je nažalost premalo zastupljena u obrazovnom sustavu, a u konačnici i u svakodnevnom životu. Prilikom selekcije autora i izložbi za Omišalj vodila sam se kriterijima kvalitete, ali i zanimljivih i međusobno različitih likovnih izričaja i tema kako bi ostvarili dinamiku između onoga što će publici biti blisko, poput morskih tema, ali i ponuditi im nešto posve novo i drugačije s čime se možda ranije nisu imali prilike susresti. Odabrala sam umjetnice i umjetnike koji autentično djeluju i stvaraju, koji su dobronamjerni i koji su spremni kroz razgovor sa zainteresiranim posjetiteljima predstaviti svoje djelovanje. Isto tako, vodila sam računa da mještanima Omišlja i Njivica predstavimo širok dijapazon likovnih izričaja, tehnika i tema kroz djelovanje kvalitetnih umjetnika iz cijele Hrvatske. Naravno, nezaobilazni segment je bio i uvrstiti i podržati lokalne umjetnice i umjetnike. Posjetitelji su doista pozitivno dočekali i podržali svaku izložbu i izrazili su interes za dodatnim informacijama o samim djelima i stvaralačkom procesu autora, tako da mislim da smo uspješno realizirali prošlogodišnji program.

Što je sve potrebno za organizaciju jedne takve izložbe?

Sama organizacija izložbe podrazumijeva širok opseg poslova koji su vrlo često nevidljivi javnosti. Naime, otvorenje izložbe na kojem se posjetitelji upoznaju s umjetnikom i njegovim radom je završni korak kojem prethodi cijeli niz aktivnosti i poslova. Kao nezavisna kustosa obavljam veći opseg poslova koji bi, da sam zaposlena u ustanovi, bio raspodijeljen na veći broj kolega i zaposlenika muzeja. Prvi korak je posjet ateljeu umjetnika, pomni razgled radova i razgovor o izložbi s umjetnikom, nakon čega slijedi selekcija radova za izložbu u dogovoru s autorom i u skladu s prostornim mogućnostima galerije. Nakon dogovora i selekcije radova, slijedi istraživanje građe i pisanje predgovora za izložbu, što je odgovoran i dugotrajan proces. Kada su radovi profesionalno fotografirani i predgovor napisan, prikupljaju se svi materijali za pripremu deplijana/kataloga izložbe koje potom šaljem grafičkom dizajneru s kojim usko surađujem na pripremi materijala za tisak. Ujedno pišem,

pripremam i šaljem najavu izložbe u medije te odrađujem cjelokupni PR i marketing za otvorenje izložbe u medijima i na društvenim mrežama. Samostalno ili u suradnji s umjetnikom osmišljam likovni postav izložbe te nekoliko dana uoči otvorenja postavljamo izložbu. Na otvorenju uvijek održim prigodni govor kroz koji nastojim na zanimljiv i stručan način posjetiteljima približiti izložbu i zainteresirati ih za likovnu umjetnost. Također, u pravilu fotografiram otvorenje izložbe te nakon otvorenja šaljem press najavu u medije i objavljujem informacije o otvorenju izložbe na društvenim mrežama kako bih potaknula one koji nisu bili u mogućnosti doći na otvorenje da razgledaju izložbu za vrijeme njezina trajanja. To bi u pravilu bili poslovi koje obavljam u sklopu svake izložbe.

U Hrvatskoj se danas ne može živjeti isključivo od umjetničkog rada

Diplomirana ste povjesničarka umjetnosti i slovakistinja, diplomirana muzeologinja, nezavisna kustosa s preko 270 ostvarenih izložbi, likovna kritičarka, pokretačica, glavna urednica i novinarka portala o umjetnosti PerceiveArt.com, voditeljica i urednica emisije u kulturi i umjetnosti KolibriS... Može li se od umjetnosti danas živjeti? Što za Vas znači biti kustos? Je li to tek posrednik između umjetnika i publike ili nešto više?

Nažalost, u Hrvatskoj većina likovnih umjetnika, uključujući i nezavisne kustose, ne može živjeti isključivo od svog umjetničkog rada već su primorani obavljati niz drugih poslova koji im osiguravaju egzistenciju. Primjerice, portal www.PerceiveArt.com koji ste naveli je u potpunosti neprofitan portal koji je vođen isključivo i samo na volonterskoj bazi te nikada nije bio financiran, a postoji već punih 12 godina. Također, emisija KolibriS koju sam uređivala i vodila pune dvije godine i koja se emitirala na osam televizija nikada nije bila sponzorirana ili imala izvor financiranja, jer ljudi u Hrvatskoj nažalost ne investiraju u kulturu i umjetnost.

Što za Vas znači biti kustos? Je li to tek posrednik između umjetnika i publike ili nešto više?

Za mene osobno biti kustos znači biti nit poveznica između umjetnosti i javnosti. To je jedan odgovoran, opsežan, slojevit i vrlo inspirativan i kreativan posao. Kustos je osoba koja istražuje, analizira i sistematizira građu, posebice ako je kustos zaposlen u muzeju pa brine o određenoj zbirci, tada je riječ o nizu kompleksnih i slojevitih poslova koje podra-

zumijeva kustoski posao. Kako ja radim kao nezavisna kustosa te nemam građu/zbirku u kojoj brinem, moj osobni fokus je na praćenju i valorizaciji suvremene hrvatske likovne scene s fokusom na interpretaciji i predstavljanju suvremenih hrvatskih autora i umjetničkih djela na stručan, razumljiv i zanimljiv način s ciljem približavanja likovne umjetnosti široj javnosti, pri čemu naglasak uvijek stavljam na nevjerojatnu moć, bogatstvo, raznolikost i jedinstvenost umjetničkih izraza pojedinih autora. Osim organizacijom izložbi, aktivno se bavim i djelujem u području decentralizacije umjetnosti u Hrvatskoj te na senzibilizaciji šire javnosti u kontekstu adekvatne valorizacije i percepcije likovne umjetnosti i umjetnika u Hrvatskoj. Isto tako, nastojim biti na raspolaganju te pomoći umjetnicima kada su im potrebne stručne informacije, savjeti i sugestije. Naime, mladi umjetnici po završetku likovnih akademija nemaju iskustvo i znanje kako se prijaviti na natječaj za izlaganje, kako napisati i pripremiti portfolio svog rada i kako se predstaviti u javnosti. Također, pojedini umjetnici su naglašeno introvertirani i neugodno im je same sebe promovirati što je posve razumljivo, jer bi njihov primaran posao trebao biti stvaranje, a danas likovni umjetnik mora biti i stvaratelj i promotor i tehničar i sve u jednom. Ja im nastojim pomoći u onim područjima u kojima suvereno vladam materijom kako bi im olakšala njihov posao i kako bi imali više vremena za stvaranje. Naime, suradnja kustosa i umjetnika bi trebala biti prirodna i na obostrano zadovoljstvo uz maksimalno međusobno poštovanje.

Koji su najveći izazovi s kojima se susrećete pri organizaciji izložbi?

S obzirom na to da radim kao nezavisna kustosa, surađujem s najširim spektrom suradnika – od muzeja, galerija, centara za kulturu, knjižnica i udruga. Najveći izazovi s kojima sam se susrela prilikom organizacije izložbi jest nerazumijevanje kolega iz ustanova po pitanju isplata autorskih honorara nezavisnim kustosima i likovnim umjetnicima, jer osobe koje su na stalnim plaćama rijetko imaju razumijevanja za okolnosti i uvjete u kojima djeluju samostalni umjetnici – kategorija u koju spadaju i nezavisni kustosi. Često se događa i da su pojedine ustanove inertne te ne obave svoj dio posla kao što je kontinuirani razvoj odnosa s lokalnom zajednicom, pa se zna dogoditi da na otvorenje izložbe u koju je uloženo jako puno truda, rada i vremena dođe jako malo posjetitelja što naravno rezultira razočaranjem umjetnika. Veliki su izazovi i kada se ustanove ne drže dogovora, pa nakon što su kustos i umjetnik odradili svoj dio posla, ustanova promijeni iznos honorara, kasni pri isplati honorara ili radikalno promijeni prvobitne uvjete suradnje, što u konačnici stavlja

nezavisne kustose i likovne umjetnike u vrlo nezahvalnu situaciju da moraju moliti i opetovano slati upite kako bi ostvarili svoja prava i uvjete koji su bili u staru dogovoreni. Srećom, takvi slučajevi su ipak u manjini i nakon jednog takvog iskustva više ne inzistiram na suradnji s određenim ustanovama, jer ne želim ponovno prolaziti kroz neugodna iskustva niti izložiti umjetnike takvim uvjetima.

Kvalitetan i raznovrstan umjetnički program tijekom ljeta 2025.

Galerijsko-izložbeno 2025. godinu otvorili ste 31. siječnja manifestacijom Noć muzeja u „Lapidariju“, kada je predstavljena samostalna izložba „Oblik, linija, crtež, stablo, nebo, korijen, prsti, dlan, strast, mir, ponovo“ akademskog umjetnika Ivana Midžića. Osim izložbe, organiziran je i niz popratnih sadržaja za sve generacije, od radionice za djecu, do zanimljivog razgovora s umjetnikom. Možete li nam otkriti što nas sve čeka ovoga proljeća, odnosno ljeta? Kakav program, u suradnji s Općinom Omišalj, pripremate i koga ćemo imati priliku vidjeti u našem mjestu?

Mogu ponosno najaviti da povodom Duhovskog utorka, Dana Općine Omišalj organiziramo izložbu našega najpoznatijeg suvremenog karikaturista Nika Titanika koju ćemo otvoriti u petak 6. lipnja. Riječ je o izložbi koju je Nik Titanik premijerno predstavio u rujnu prošle godine u Zagrebu, a otvorenju su nazočili predsjednik države Zoran Milanović, gradonačelnik Zagreba Tomislav Tomašević i predstavnica Ministarstva kulture i medija Nevena Tudor Perković. S obzirom na velik interes za ugošćivanje ove izložbe, naime, dogovoreno je čak deset lokacija u Hrvatskoj za ovu godinu, a izložba nastavlja putovanje i iduće godine, iznimno mi je zadovoljstvo što smo uspjeli uvrstiti i Omišalj kao jednu od stanica na dvogodišnjem putovanju ove relevantne izložbe. U srpnju ove godine pripremamo dvije samostalne izložbe umjetnica čiji su opusi vezani uz lokalne teme. Naime, varaždinska umjetnica Mateja Rusak studirala je na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci, gradu u koji se planirala preseliti nakon studija, no stjecanjem okolnosti, vratila se u rodni Varaždin. Grad Rijeka je toliko duboko utjecao na umjetnicu da je iznjedrila cijeli ciklus radova posvećen Rijeci i upravo njega će posjetitelji moći razgledati u Omišlju od 6. srpnja u Galeriji „Lapidarij“. Uz Mateju Rusak predstaviti ćemo i izniman opus armenske umjetnice Aline Gishyan koja se preselila u Hrvatsku, naučila naš jezik i upoznala se s našom kulturom i tradicijom. Inspirirana bogatstvom, prirodnim

ljepotama i raznolikom obiju zemalja, umjetnica je iznjedrila cijeli ciklus radova unutar kojih oblikuje hrvatsku glagoljicu koristeći posebni armenski stil slova u formi ptica. S obzirom na to da je otok Krk bio najsnažnije glagoljaško središte na Jadranu, vjerujem da će ovaj neobičan i jedinstven spoj glagoljice i armenskog pisma biti posebno zanimljiv mještanima Omišlja i Njivica koji će ovu izložbu moći pogledati od 6. srpnja u Galeriji „Loža“. I za kraj sezone, tijekom kolovoza predstaviti ćemo opus zagrebačkog umjetnika Dubravka Kastrapelija koji se posljednjih nekoliko godina posvetio interpretaciji poezije opatijskog književnika Drage Gervaisa u mediju ilustracije. Izložba u fokus stavlja pomalo zanemarenu književnu formu poezije, oživljava nevjerojatan opus jednog od najpoznatijih dijalektalnih književnika Drage Gervaisa i ukazuje na iznimno bogatstvo i raznolikost ilustracije kroz medij tuša, ugljena, akrila i grafičkih boja. Vjerujem da će nas kroz pisanu riječ, bogatstvo boja i likovnost ova izložba vratiti u djetinjstvo dok se prisjećamo pjesama kao što su „Tri nonice“, „Nonić“, „Nonići stari“, „Morčić“ i „Trešete“.

I za kraj, nešto osobnije, postoji li Vaša povezanost s Omišljem i prije ove suradnje s Općinom Omišalj te kako se to odražava na Vaš rad?

Obiteljski sam vezana uz Omišalj jer mi je nona po ocu rođena Omišljanka. Sve do tinejdžerske dobi ljeta sam provodila kod none i nonića na moru te Omišalj čini velik dio mojih uspomena na djetinjstvo. Stoga sam osjećala veliku odgovornost prilikom profesionalnog angažmana organizacije programa izložbi u Omišlju, jer sam htjela osmisliti i ponuditi kvalitetan i raznovrstan umjetnički program koji će inspirirati mještane i potaknuti ih da redovno konzumiraju kulturne i umjetničke sadržaje u općini Omišalj. Osim obiteljskih korijena, moram istaknuti i kako je Nikola Albaneže, koji je često i puno djelovao u Omišlju te ostavio značajan trag, bio moj profesor na dodatnom studiju muzeologije te je mnogim mladim povjesničarima umjetnosti, uključujući i mene, dao priliku da pišemo za cijenjeni art magazin *Kontura* u kojem je on bio glavni urednik. Nažalost, Nikola Albaneže nas je prerano napustio, ali uvijek ću ga pamtili kao jednog od rijetkih iznimno čestitih, profesionalnih i dobronamjernih profesionalaca koji je uvijek bio spreman pomoći, savjetovati i podržati svoje kolege.

Puno Vam hvala na razgovoru i veselimo se vidjeti što ste nam pripremili ovoga ljeta!

Hvala Vama i nadamo se da će posjetitelji biti zadovoljni programom koji smo pripremili! (E.J.)

SEĐAM TJEDANA ZABAVE, SMIJEHA I ORIGINALNIH MASKI

Punih sedam tjedana trajalo je maškaranu ludilo u općini Omišalj i za velike i za male. Sve je počelo 18. siječnja, ulaskom u najbolje, peto godišnje doba, kada se Prikeštelom u popodnevnom satima okupilo šaroliko mnoštvo žitelja Omišlja i Njivica, na čelu s *babanima*. Za podizanje mesopusta koji je ove godine nosio ime Da Bar Zamorac Pelinković bili su zaslužni članovi karnevalskih udruga *Omišjanski Babani* i *Babani Omišalj*, kojima je načelnica predala ključeve grada. Program je gotovo prekinut dolaskom pastirica koje su tražile izgubljeni stado omišaljskih ovaca i pritom htjele preuzeti vlast maškarama.

Za dobro raspoloženje pobrinula se grupa *Trend*, a Turistička zajednica osigurala je tople napitke i karnevalske poslastice za sve prisutne.

Babani Omišalj

Maškarane redute

Pod maskama su, zna se, najviše uživali najmlađi stanovnici Njivica i Omišlja za koje je u dva navrata organizirana dječja maškaranu reduta. Prva je održana 24. siječnja u omišaljskom Društvenom domu, a druga u DC-u Kijac u Njivicama. Obje su obilježile razne zabavne i natjecateljske igre, puno pjesme, smijeha i maštovitih maski. Maleni su još jednom pokazali da na trenutak možemo postati što god poželimo.

Plesne zabave, u organizaciji Mjesnog odbora Njivice, organizirane su i za odrasle u Njivicama u hotelu „Miramare“. U maškaranom tancu uživali su brojni Njivičari, a zabavljao ih je *Duo Magic*.

Maškare u knjižnici

Svake se godine mala maškaranu grupa koja voli priče okupi u Knjižnici. Ove godine održane su dvije tematske maškarane *Pssst...priče!* Na prvju su

Maškare u vrtiću

Peto godišnje doba, vrijeme maskiranja, zabave i plesa, ni ove godine nije zaobišlo dječje vrtiće u Omišlju i Njivicama. Omišaljski su mališani u zabavi pod maskama uživali čak šest petaka, kada bi već od ranih jutarnjih sati vrtićem paradirale vesele maškarice. – Dječaci su ostali vjerni super junacima, čijih je kostim i ove godine bilo najviše, dok su djevojčice bile prurušene u razne princeze, vile, životinje te likove iz bajki i crtanih filmova. Bilo je tu i doktora, medicinskih sestara, gusara i sl. Vrijedne kuharice bile su zadužene za slatke zalogaje, kako bi održali tradiciju i dodatno uljepšali vesele petke tradicionalnim fritulama i čajem. Na taj su način imali priliku u maškarama uživati i oni koji nisu ljubitelji maski i maskiranja jer frite nitko nije odbio, doznali smo od voditeljice omišaljskoga vrtića Katice Jakovčić. Prema unaprijed dogovorenom rasporedu, skupine su se družile u prostoru dvorane gdje je bio organiziran ples uz glazbu, karaoke i

Traškarne i maškare

Originalna maškaranu zabava, *Traškarne*, ponovno je u Društvenom domu okupila ljubitelje *trash* glazbe koji su se uz ples i zabavu pratećeg benda 14. veljače družili do kasno u noć. Osim originalnih kostima koji podsjećaju na *trash* doba, šarenih i kičastih odijela, šljokica, sunčanih naočala u različitim oblicima, neonskih tkanina i tigrastih i zebrih uzoraka, maškare su se vratile i u zlatno doba riječkoga, odnosno omišaljskoga aerodroma.

razne plesne i glazbene igre. – Ovo je doba poslužilo i kao prilika za provođenje raznih aktivnosti i igara povezanih s emocijama i osjećajima, ali i za razne likovne aktivnosti i radove kojima smo ukrasili naše skupine, predsoblja i dvoranski prostor, zaključila je Jakovčić.

Njivički mališani također su tijekom veljače jedva čekali „Maškarani petak“. Djeca su se maskirala u omiljene likove i uživala u plesu, igri i zabavnim aktivnostima. Osim zabave u vrtiću, djeca su odlazila i u posjet naselju, gdje su u šarenim kostimima i uz pjesmu donijela radost mještanima Njivica. Vrhunac veselja bio je, naravno, na mesopusni utorak, kada su maškare doživjele svoj završni, najsvečaniji dan pun pjesme, plesa i smijeha.

Gastronomski spektakl pod maskama

Na omišaljskoj je Placi 8. veljače održano 15. izdanje *Bljak festa*, manifestacije koja je srmežljivo počela 2011. godine, a posljednjih nekoliko godina prerasla u pravi gastronomski spektakl koji okuplja ljude iz cijele regije i njihovim nepsima osigurava jedinstveno iskustvo i eksploziju okusa.

Organizator, Turistička zajednica Općine Omišalj pobrinula se da za sve posjetitelje toga dana kuha čak 13 izvrsnih ekipa koje su pripremile šarena i kreativna jela pa je u gotovo dva sata „planulo“ oko 5.000 „bljak“ porcija. A koliko su „bljak“ bile prosudite sami: juha od kamika, tripice, kalandraka, rogi na bljak, ljigavi kraci, crna svinja i crna banana, slatka broskva, šporka bruschetta, jetra na žlicu, bikova jaja, hladetina, poderane gaće, repa s bažuljem i još pregršt drugih jela koja se nerijetko nalaze na menijima kvarnerskih kloba i restorana i od kojih mnoga podsjećaju na djetinjstvo i lonce na špacheru naših mamica, baba i nona.

Na gastro punktovima delicije su pripremali KU Babani, KU Omišjanski babani, Udruga Obitelj za mlade, Udruga veterana Domovinskog rata otoka Krka – podružnica Omišalj, Restoran Rivica, Lovačko društvo Šljuka, KU Kataroška, Hoteli Njivice, Zdravko Andri iz Restorana Kod bake, ŠRD Zubatac, Udruga Puntarske užance, Etnografsko društvo Tržec iz Slovenije i UHDDR grada Zaprrešića, dok je omiljenom karnevalskom slasticom, krafnama, posjetitelje počastio LIDL.

Ni kiša nije otjerala gurmane

Uz izvrsnu glazbenu atmosferu koju je stvorila grupa *Venus*, voditeljsku palicu ove je godine preuzeo krčki radijski novinar Neno Gržetić pa smijeha i zabave nije nedostajalo. Degustacija ovih specifičnih jela bila je besplatna za sve posjetite koji su se te subote doslovno slili na omišaljsku Placu duž koje su bili postavljeni gastro punktovi. Još prošle godine ona je postala pretijesna za sve ljubitelje bljak poslastica pa je dio programa proširen i na Smitir. Čak ni kiša, koja je u jednom trenutku počela liti, nije spriječila ljude željne dobre zabave da nastave feštati na Placi. Srećom, kiša je padala kratko, a fešta se, uz originalne maškare, lime i instrumente i brojne karnevalske skupine iz okruženja, nastavila do kasnih večernjih sati. Uz goste iz Selca, Novog Vinodolskog, Jadranova i Malinske koji su dodatno podigli atmosferu, *Bljak festu* su se pridružili i meštar Sandi te kraljica Riječkog karnevala Nora Marčelja.

Ni meštar Toni i kraljica nisu mogli odoljeti bljak delicijama

Simply the Best

– Zahvaljujem svim ekipama koje su se odazvale i pobrinule da ove godine imamo još raznolikije i zanimljivije „bljak“ menije. Ova manifestacija jedna je od onih koje se s nestrpljenjem iščekuju, a iz godine u godinu omišaljska Placa je sve punija i veselija. Osim domaćih posjetitelja, ovo je i izvrsna prilika da turisti koji za vrijeme petoga godišnjeg doba borave na Krku kušaju autohtone specijalitete i uživaju u atmosferi koja se može osjetiti samo za vrijeme mesopusta, izjavila je Andrea Orlić Čutul, direktorica TZ Općine Omišalj.

Sve u svemu, možemo zaključiti da je *Simply the Best* nagrada, koju je *Bljak fest* dobio za najbolju manifestaciju u kategoriji hrane i pića u Hrvatskoj, zaista opravdana. (E.J.)

Trodnevna završnica mesopusnih događanja

Grand finale karnevalskih zbivanja za babane ipak predstavlja odlazak na Riječki karneval, na kojem Omišljani sudjeluju gotovo od samoga početka. Karnevalska udruga *Babani Omišalj* proslavila je 30 godina postojanja, a time i sudjelovanja na Riječkome karnevalu pa ni ova godina nije prošla bez njihova pojavljivanja. Prve nedjelje u ožujku prodefilirali su riječkim Korzom i plijenili pažnju gledatelja diljem svijeta. U slavljeničkom tonu, ove su se godine svojski potrudili zablistati i doista su bili primijećeni. Alegorijska kola prekrrio je golemi Guliver kojeg je osamdesetak Liliputanaca držalo pod nadzorom. Uz brojne detalje koje su osmislili i izradili, reći ćemo samo da je za izradu impresivnih alegorijskih kola i čitave konstrukcije bila potrebna čak tona željeza. Ništa manje privlačni i zanimljivi nisu bili članovi Karnevalske udruge *Omišjanski babani* koji su, osim atraktivnih kostima, također pokazali impresivna alegorijska kola i na Korzu predstavili originalnu masku „Cock Porn“. Kako tradicija nalaže, *babani* su svoje maske prvo došli pokazati svojim sumještanima, a oni su ih pohvalili, podržali i s kružnog toka otpratili put Rijeke.

Mesopusni ponedjeljak održan nakon 80 godina

Ove se godine u mesopusna događanja uključio i KUD „Ive Jurjević“, oživjevši stari običaj mesopusnog ponedjeljka. Sve je počelo 3. ožujka u popodnevnom satima mimohodom od sjedišta KUD-a na Hrvaskom do Place, gdje su ih već čekali okupljeni mještani. Tamo su zatencali i zasopli, a poslije se družili uz živu muziku. – Ov naš lipi običaj zadnji se je put održa pred okvirno 80 let. Naši stari, naročito oženjeni, koristili su ov običaj kako priliku da obabanjeni zatencaju s bojim tencurom od svoje ženi ali muža. Stare divojki i mladići ki nisu imeli peno prilik za tencat bi se obabanili i prišli kako i ženi kimi su muži navigali, pojasnili su predstavnici KUD-a koji su se također, u skladu s običajem, obabanili. Zaba-va je potrajala do kasnih večernjih sati, a imala je i humanitarni karakter: sav prihod od pića doniran je za liječenje otočanke Ivane Berković.

Maškare u posjetu Općini

Maškarana događanja zadnjega dana karnevala, mesopusnog utorka, započela su tradicionalnom dječjom promenadom ulicama Omišlja, a cilj im je bio trg Prikešte gdje su ih srdačno primili i ugostili načelnica i pročelnica Općine, zajedno sa svojim suradnicima. Šarolike i raznolike maškarice koje su stigle iz područnog vrtića u Omišlju te iz omišaljske osnovne škole uveselile su svojom pjesmom i plesom sve prisutne, a zauzvrat su ih domaćini počastili tradicionalnim mesopusnim slasticama, slatkišima i sokom.

Nešto kasnije, Općinu su posjetili i *babani* iz karnevalskih udruuga „Babani“ i „Omišjanski babani“ koji su otuda krenuli u obilazak cijeloga mjesta.

Omišaljski babani kao "Cock Porn"

Da Bar Zamorac Pelinković kriv za sve

I tako, dan po dan, tjedan po tjedan, u predvečerje mesopusnog utorka završilo je peto godišnje doba. Moramo reći, na žalost mnogih, no daleko najžalosniji bio je mesopust Da Bar Zamorac Pelinković kojemu se spremalo suđenje i vrlo izgledna kazna.

Poslije posjeta Općini i pohoda omišaljskim ulicama i dijelovima mjesta, od Lokvice, Bajecha, Pušće, Bjanizova, do staroga grada, babani su se okupili na Placi, završnoj postaji svih mesopusnih događaja, gdje su ih s nestrpljenjem čekali okupljeni mještani. Uz grupu Impuls i maneštru kojom ih je počastila TZO Omišalj, otpratili su vrijeme zabave, no ne prije no što su mamicice Mare i Jele pročitale osudu onomu koji je kriv za sve što se loše dogodilo ili će se dogoditi:

Lipi naši, prišlo je doba sudit ovomu vragu, ki je pol lačnih judi vavik penoga droba. Dobro poslušajte, pa vi recite, ćemo ga osudit ali neka visi pustit!

Vrime je čudno, tripije su počeli delat znaopak, pa ki ih gre zapalit ustane prez dlak.

Požar gasi, brata spasi, ako si vatrogasac od mota na intervenciji pobereš vritnjak i dva kacota.

Prognozu ne vidimo, aš smo seko tuliko prez signala, pa se je kumpanija na Bljakfestu zmočila i jacala!

Svi smo peni voji, ma vavik nam je juški dermun bokunić boji! Naročito za derva posić i tuju žensku povalit!

Koledvi ni ovo leto ni bilo, ni se tencalo, ni jalo ni pilo!

Oko Klančini je bilo vele halabuki, bolnica va Lovranu seko tuliko minjala je Omišjanom kuki!

Sudit ćemo mu i za ono će se još ni dogodilo, ma previše se je puti isto dogodilo. Va petomu misecu izbori će bit, svi ćemo se razdilit, niki s nikim neće pravjat, a na Stomorini ćemo so-peta skupa nazdravjat.

Ja mislim da je ovo dosta, a vi recite ćemo ga pustit ali poslat za vječnost priko zadnjega mosta?!

Financiranje pregleda sportašima

Općina Omišalj objavila je Javni poziv za prikupljanje zahtjeva za financiranje preventivnih pregleda sportaša s područja općine Omišalj u 2025. godini. Ovim Javnim pozivom Općina Omišalj financirat će sportske preventivne preglede za sportaše s područja općine Omišalj, članove sportskih klubova, i to u mlađim natjecateljskim kategorijama (izuzev seniora). Općina je zaključila Ugovor o poslovnoj suradnji s Privatnom ordinacijom sportske medicine dr. Neven Martinović, koja vrši sistematske, odnosno

preventivne preglede sportaša, a sportski klubovi dužni su dostaviti zahtjev s popisom sportaša za koje se traži financiranje. Sportaši moraju imati prebivalište na području općine Omišalj, što dokazuju potvrdom o prebivalištu (ne starijom od 6 mjeseci) ili kopijom osobne iskaznice te moraju biti članovi sportskog kluba podnositelja zahtjeva što dokazuju kopijom članske iskaznice ili nekog drugog istovjetnog dokaza. S druge strane, sportski klubovi moraju dokazati da nemaju dugovanja s osnove plaćanja dopri-

nosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje i plaćanje poreza te drugih davanja prema državnom proračunu i proračunu Općine Omišalj. Svi uvjeti i potrebna dokumentacija dostupni su u tekstu Javnog poziva, koji se može pronaći na poveznici u nastavku: <https://www.omisalj.hr/informacije/udruga/454>. Pitanja i dodatne informacije mogu se zatražiti telefonom na broj 661-970 ili elektroničkim putem na adresu jelena.bigovic@omisalj.hr.

Prijem nagrađenih sportaša

Potkraj godine u Općinskoj je vijećnici upriličen prijam za nagrađene omišaljske sportaše o kojima smo pisali u prošleme broju „Glasnika“, njihove trenere i roditelje koji su tom prigodom porazgovarali s načelnicom Mirelom Ahmetović i predsjednicom Općinskog vijeća Dunjom Mihelec. One su iskoristile priliku čestitati im na uspjesima i poželjeti jednak, ako ne i bolji uspjeh i u novoj godini. Zahvalile su, pritom, i trenerima koji s velikom ljubavlju i optimizmom volonterski odgajaju mlade sportaše, baš kao i roditeljima koji ih podržavaju, i financijski i operativno. Općina Omišalj i dalje će ih pratiti i novčano nagrađivati za uspjehe, kao poticaj za trud i daljnji sportski uspjeh. (E.J.)

KARATE KLUB KRK CROATIA

MEĐU NAJBOLJIM KARATISTIMA PGŽ I KRČKI SPORTAŠI

Karate savez Primorsko-goranske županije potkraj veljače proveo je postupak selekcije najuspješnijih karatista u 2024. godini. Po zatvaranju prijava na temelju dostavljenih rezultata sportaša, dodijeljeni su bodovi i objavljeni pobjednici, a dodjela svečanih priznanja održana je 1. ožujka u Atletskoj dvorani na Kantridi.

Prema zaslugama, priznanja su dobili i članovi Karate kluba Krk Croatia. Priznanje za najuspješniju sportašicu u kategoriji djevojčica 2017. godište – kumite dobila je Ana Lukanović, zahvaljujući odličnim natjecateljskim rezultatima tijekom protekle godine i nastupima na Eurocup-u Istria gdje zauzela 1. mjesto, Adriatic Cup-u na kojem se plasirala na 2. mjesto te nastupom na Prvenstvu Hrvatske gdje je zauzela 3. mjesto.

Priznanje za najuspješnijeg sportaša u kategoriji dječaka 2013. godište u kumiteu dobio je Adrian Badurina. Zaslužio ga je osvojivši sjajne rezultate nastupima na Balkanskom prvenstvu (1. mjesto), nastupom na Prvenstvu Hrvatske (3. mjesto) te nastupom na Kupu Hrvatske (3. mjesto). Priznanje za najuspješniju sportašicu u disciplini Parakaratea dobila je Marina Maričić nastupima u Ligi Primorsko-goranske županije, dok je priznanje za najuspješnijeg sportaša 2024. godine u kategoriji veterani – kate primio Samuel Roksandić, zahvaljujući nastupu na Prvenstvu Hrvatske.

Medalja, priznanja i nagrada zasigurno neće nedostajati ni ove godine jer brojni članovi Karate kluba Krk nastavljaju natjecateljsku sezonu s pripremama za nove pobjede. (E.J.)

TENISKI KLUB „NJIVICE“

KREŠO MIKAC DRŽAVNI PRVAK

Lijepa vijest stigla je ovoga ožujka iz Teniskog kluba „Njivice“. Naime, u Zagrebu je od 7. do 9. ožujka u organizaciji Hrvatske udruge tenisača održano 12. Državno dvoransko veteransko prvenstvo u tenisu na kojem je

sudjelovalo čak 140 tenisača i tenisača. Član njivičkog Teniskog kluba, Krešo Mikac osvojio je 1. mjesto i postao državni prvak u kategoriji 'gospoda pojedinačno' 60+. Čestitamo!

KICKBOXING KLUB OMIŠALJ

OSVOJENA 101 MEDALJA U 2024. GODINI

Kickboxači iz Omišlja u 2024. godini nastupili su na čak 16 velikih natjecanja u pet država i osvojili ukupno 101 medalju, od čega 35 zlatnih, 26 srebrnih i 40 brončanih medalja. Posebno se ističu dvije brončane medalje sa Svjetskog kupa (Nika Cetina) i nastup na Svjetskom prvenstvu u sklopu hrvatske reprezentacije (Damir Kreso). Na natjecanjima ih je vodila trenerica Ana Znaor Milohnić od koje smo doznali gdje su se sve natjecali posljednjih mjeseci.

Sedam medalja na Croatia Open u Makarskoj

U Makarskoj je 7. prosinca 2024. održan međunarodni kickboxing turnir „Croatia open“. Omišljanin Damir Kreso osvojio je zlatnu i srebrnu medalju među starijim kadetima do 69 kg. Najbolji je bio u disciplini kick light, a u finalu light contacta je izgubio protiv aktualnog svjetskog prvaka Frana Grubiše iz Jastrebarskog. Petra Jurić zlatna je u point fightingu među starijim kadetkinjama početnicama do 55 kg. Omišljanka Nika Cetina je nastupila u tri kategorije starijih kadetkinja (light contact +65 kg te point fighting -65 kg i +65 kg) gdje je osvojila dvije srebrne medalje i broncu. Andro Alar se morao zadovoljiti brončanom medaljom, a Andrijana Vitezić i Arles Pavić su izgubile u borbama za medalju. Turnir je okupio 522 natjecatelja iz pet država.

KBK "Omišalj" najbolji klub na Županijskom prvenstvu

Čak 19 članova Kluba nastupilo je na Županijskom prvenstvu PGŽ u Kostreni krajem prosinca. KBK "Omišalj" zauzeo je 1. mjesto u ukupnom poretku klubova na prvenstvu s osvojenih 12 zlatnih, 4 srebrne i 4 brončane medalje. Najuspješniji su bili Damir Kreso (3 zlata) i Nika Cetina (2 zlata). Damir je postao trostruki županijski prvak u svim tatami disciplinama: point fightingu, light contactu i kick lightu. Nika je bila najbolja u point fightingu i light contactu. Zlatnim medaljama okitili su se još: Tara Mavrović, Cvita Šivolija-Jelica, Arles Pavić, Maro Zec, Damian Peranović, Luka Bono Ninković i Luka Majstorović. Fiona Diklić, Stefan Stojaković, Marin i Jakov Pavlič osvojili su srebrne medalje. Brončani su bili Lara Trifunović, Andrijana Vitezić, Petra Jurić i Domagoj Harambašić. Ivano Vizin i Andro Alar ovoga puta nisu uspjeli osvojiti medalju.

Damir Kreso dvostruki pobjednik Europskog kupa u Grčkoj, Nika Cetina brončana

Damir Kreso i Nika Cetina pod vodstvom trenerice Ane Znaor Milohnić uspješno su započeli novu natjecateljsku sezonu.

Nastupili su na Europskom kickboxing kupu "Athens Challenge", koji se potkraj siječnja i početkom veljače održavao u Ateni. Damir je osvojio dvije zlatne medalje među starijim kadetima u light contactu i kick lightu do 69 kg. Imao je četiri pobjede protiv predstavnika Poljske i Velike Britanije. Nika Cetina borila se u light contactu do 65 kg i to prvi put u juniorskoj konkurenciji. Pobjedila je Grkinju i vodila cijeli polufinalni meč protiv Talijanke, ali Nika nakon jačeg udarca nije mogla nastaviti borbu pa se morala zadovoljiti brončanom medaljom. U Olimpijskoj dvorani sudjelovalo je 1.790 boraca iz 24 države koji su imali 2.779 nastupa (Europski kup i Athens Challenge Open Cup). Osvojivši medalje na ovom važnom natjecanju, Niki i Damiru upisani su novi bodovi na Svjetskoj kickboxing rang ljestvici.

Pregrš medalja na „Zabok Openu“ i 4. mjesto u ukupnom poretku od 59 klubova

Već sljedećeg vikenda Omišljani su nastupili na Međunarodnom kickboxing turniru "12. Zabok Open". Osvojili su 7 zlatnih, 4 srebrne i 3 brončane medalje i time zauzeli 4. mjesto u ukupnom poretku od 59 klubova iz 6 država. Najuspješnije su bile Nika Cetina i Petra Jurić. Nika je osvojila čak dvije zlatne medalje među juniorkama do 65 kg – point fighting i light contact. Petra je osvojila zlato među starijim kadetkinjama početnicama do 55 kg i na kraju dana je dobila pehar za najbolju natjecateljicu u point fightingu u navedenom uzrastu. Zlatne medalje osvojili su i: Damir Kreso, Ivano Vizin te Marin i Jakov Pavlič. Dvije srebrne medalje osvojio je Luka Bono Ninković. Srebro su osvojile i Fiona Diklić i Tara Mavrović. Treća mjesta u svojim kategorijama zauzeli su Cvita Ši-

volija-Jelica, Andrijana Vitezić i Andro Alar. Maro Zec, Luka Majstorović, Damian Peranović i Stefan Stojaković nisu uspjeli osvojiti medalje.

Tara Mavrović državna prvakinja u point fightingu

U Jastrebarskom je 1. ožujka održano Prvenstvo Hrvatske u point fightingu za sve uzraste, a KBK "Omišalj" vratio se kući s jednom zlatnom i 4 srebrne medalje. Tara Mavrović postala je državna prvakinja među djevojčicama do 24 kg nakon dvije uvjerljive pobjede. Nika Cetina, Andrijana Vitezić, Jakov Pavlič i Damir Kreso upisali su pobjede u polufinalnim borbama i poraz u finalu te osvojili srebrne medalje. Na prvenstvu je sudjelovalo 268 natjecatelja iz 37 klubova. Natjecatelj je vodila trenerica Ana Znaor Milohnić, a čitavo prvenstvo vodio je Romeo Deša, tehnički direktor WAKO svjetske kickboxing organizacije.

Dodajmo i da je Omišljanin Bojan Kreso prisustvovao sudačkom seminaru u Zagrebu koji se održao dva tjedna prije Prvenstva Hrvatske, gdje je stekao osnovna znanja za suđenje u kickboxingu. Nakon toga, dobio je priliku po prvi puta suditi na državnom kickboxing prvenstvu, što je važan korak za buduću sudačku karijeru.

Kreso osvojio zlato i srebro na svjetskom kupu u Italiji

Damir Kreso i Nika Cetina nastupili su na Svjetskom kickboxing kupu koji se održavao u Italiji (Lido di Jesolo) od 7. do 9. ožujka i na kojem je sudjelovalo više od 3.500 natjecatelja iz 46 država. Kreso se borio među starijim kadetima do 69 kg u dvije discipline: light contactu i kick lightu te osvojio zlatnu i srebrnu medalju. Nika Cetina nastupila je među juniorkama u 4 kategorije: point-fighting i light contact -65 i -70 kg. Unatoč odličnim borbama, nije uspjela proći kvalifikacijske borbe pa je ostala bez medalje.

Mlijeko zdravo i dobro - kako za koga

Sigurno ste već čuli nekoga kako se tuži da ne podnosi mlijeko. Možda će vas začuditi činjenica da mnogo odraslih ima upravo te teškoće. Čak oko 30 milijuna Amerikanaca, 70 do 95 posto Mediteranaca, crnaca i Azijata. O čemu je riječ?

Mlijeko, između ostalog, sadrži i mliječni šećer - laktozu. Nakon što dođe u crijeva čovjeka, prije nego što bude resorbirana, laktoza mora biti probavljiva, razgrađena na jednostavne šećere. Tu razgradnju obavlja enzim (ferment) laktaza, koja se nalazi u sluznici tankog crijeva. Međutim, mnogo ljudi ima znatno smanjenu količinu tog enzima, u tankom crijevu, ili ga uopće nema. Posljedica toga je da mliječni šećer - laktoza odlazi nerazgrađena u debelo crijevo, i tu, u kombinaciji s bakterijama, stvara neugodne simptome. Koji su to simptomi? To su trbušni grčevi, napećost, stvaranje plinova, nadutost i proljev.

U novorođenčadi nalazimo velike količine enzima laktaze, a to je i razumljivo jer je mlijeko glavni prehrambeni artikl dojenčadi i male djece. Međutim, kasnije u djetinjstvu količina laktaze smanjuje se na čudan način tako da je mnoge odrasle osobe imaju malo ili uopće nemaju. To ne znači da će sve takve osobe uvijek doživljavati sve nabrojene simptome, ali neki će se tužiti na neugodnosti u trbuhu već nakon jedne jedine čaše mlijeka. Slične simptome mogu izazvati i drugi mliječni proizvodi, poput sira, jogurta, sladoleda itd.

Laboratorijskim pregledom krvi može se utvrditi stupanj nedostatka laktaze.

Inače, kao što znamo, mlijeko, osim glavnog šećera laktoze, sadrži i mnogo bjelanjčevina vrlo dobre kvalitete te kalcija i vitamina. Ono je izvrsna hrana za sve, naročito za djecu, mlade ljude i trudnice.

Ljudi koji nemaju dovoljno enzima laktaze trebaju sami ispitati kako podnose neku hranu. Neki mliječni proizvodi manje iritiraju probavni sustav od drugih. Zatim, količina laktoze u mliječnim proizvodima različita je kod različitih proizvođača. Sve će to pacijent s vremenom sam naučiti i prilagoditi se, izbjegavajući one proizvode koji mu stvaraju najjače i najneugodnije teškoće. Može se pokušati s privikavanjem organizma tako da se postepeno povećava količina mlijeka.

Nizozemski znanstvenici otkrili su gljivicu koja proizvodi ferment koji se može dodati običnom mlijeku (u obliku praha). U tom slučaju, ljudi koji nemaju laktazu nisu pokazali te simptome. Taj je preparat već na tržištu.

Onima, pak, koji imaju jako izražene simptome i ništa im ne pomaže, ne preostaje drugo nego da prestanu piti mlijeko.

Korizma otvara vrata proljeću života i cjelokupnom zdravlju

Kroz korizmu u obnovu

Za kršćane je korizma vrijeme koje pruža mogućnost da se ispravi ono što najviše pritišće, da ozdravi naš duh, naša psiha, ali i cijelo tijelo, posebice disciplinom u jelu, piću, radu, a napose dobrim djelima. Kome nije potrebno iscijeliti teret krivih emocija i maštanja, teških misli i briga? Stoga korizma želi osvježiti prostore duha, psihe i tijela. Otvara vrata novom početku, proljeću života i cjelovitom zdravlju. Korizma je nama vjernicima usmjeren na Isusovu kušnju, križni put. Veliki petak dan Isusove smrti na križu, i u tom vidu promatra naše poteškoće, križeve i padove i vidi izlaz.

Čovječe, ne umišljaj si previše

Korizmeno vrijeme započinje srijedom Pepelnicom i traje 40 dana, a prožeto je različitim ponudama za produbljivanje duhovnoga života.

Srijeda Pepelnica obilježena je izuzetnim i izrazitim znakom, a to je obred pepeljenja. Čemu pepeljenje, odnosno posipanje glave pepelom? Simboličnim obredom pepeljenja želimo posvijestiti i priznati otprilike ovo: *Čovječe ne umišljaj si previše. Budi malen. Darove koje imaš Božji su, a ti s njima samo upravljaš i surađuješ. To što jesi, Bog ti je dao i omogućio. Kad god nastojiš vezati smisao života sam na sebe, zaboravljajući pri tom da su tvoje sposobnosti Božji darovi, te se gubiš u prašini vlastite površnosti i prelaziš u samodopadnost, suštu suprotnost istinskog života. Najvažnije ti je da ispuniš ono što je Bog predvidio za tebe. Zato se sjeti da bez Božjeg djelovanja u nama ostajemo prah i u prah se vraćamo.*

Vrijeme korizme neophodno je za naše unu-

tarnje pročišćenje. Zaustavljanje nad samim sobom, odricanje, molitva, dobra djela i sl, put je naše obnove.

Klonimo se trovanja na društvenim mrežama - kaže papa Franjo

Papa Franjo upozorava na veoma važnu pojavu koja gotovo neprimjetno ulazi u naš svakidašnji komunikacijski prostor i rasteće ljudske odnose. On naglašava da se klonimo trovanja na društvenim mrežama. Nažalost, društvene mreže kojima bi trebao biti prvotni cilj povezivati i zbližavati ljude i unositi sadržaje koji izgrađuju, zatrovane su neistinitim i neproverjenim vijestima, ili čak govorom mržnje. Jasno je koliko treba biti oprezan u prihvaćanju i uzimanju zdravo za gotovo vijesti koje se plasiraju putem društvenih mreža.

Svježi duh pape Franje ulijeva nadu proljeću života

U visokim godinama i s ozbiljno narušenim zdravljem, papa Franjo je zadnjih tjedana na liječenju u rimskoj bolnici Gemelli. Svakođnevno s nestrpljenjem slušamo nova izvješća o njegovu zdravstvenom stanju, a mnogi se okupljaju i mole za njega. Iako iznemogao, ne napušta ga vedrina i posebice osjećaj za pomoć najslabijima i najpotrebnijima. Nedavno je, na njemu svojstven način s osmijehom na licu i sugestivnim i lako razumljivim porukama, uputio poticaje za korizmena dobra djela. Veoma su korisni i konkretni.

Papa najprije potiče što činiti drugima u korizmeno vrijeme:

-Pozdravljaj uvijek i svugdje.

-Zahvaljuj, čak i ako ne moraš.

-Podsvijesti druge koliko ih voliš.

-Pozdravi s radošću one koje vidiš svaki dan.

-Slušaj priču drugih, bez predrasuda i s ljubavlju.

-Zaustavi se da pomogneš. Obrati pažnju na one kojima trebaš.

-Ohrabri nekoga.

-Slavi vrline i uspjeh drugih.

-Odaberi ono što ne koristiš i pokloni onima kojima je potrebno.

-Pomozi kada je potrebno kako bi drugi mogli odmoriti.

-Ispunjen s ljubavlju, ne šuti iz straha.

-Imaj lijepe geste prema onima koji su ti blizu.

-Očisti ono što koristiš kod kuće.

-Pomozi drugima da prebrode prepreke.

-Nazovi svoje roditelje, ako imaš sreću da ih još imaš.

Naglašava od čega valja postiti u korizmi:

-Posti od uvredljivih riječi i širi ljubazne riječi.

-Posti od nezadovoljstva i ispuni se zahvalnošću.

-Posti od ljutnje i ispuni se blagošću i strpljenjem.

-Posti od pesimizma i ispuni se nadom i optimizmom.

-Posti od briga i ispuni se povjerenjem u Boga.

Produhovljenim riječima pape Franje nije potrebno bilo što dodati. Ako uspijemo upamtiti barem nešto od njih i ako ih primijenimo svatko na sebe, osjetit ćemo kako nam papini poticaji ulijevaju nadu i vode nas prema novom životu. Bio Vama svima radostan i blagoslovljen Uskrs!